

DOLLAR OG VÅPENFORSENDELSER SKAL SIKRE "FRED" I MIDT-ØSTEN

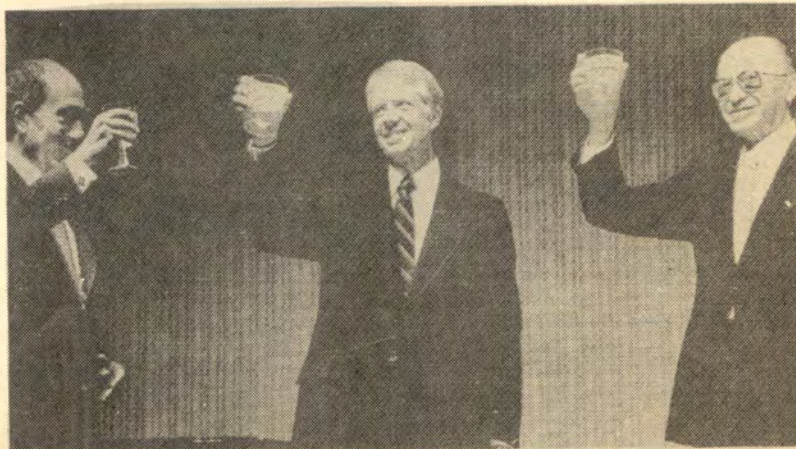
Fredsavtalen mellom Egypt og Israel ble undertegnet i Washington mandag 26. mars. Samtidig er det klarlagt at den nye "freden" for området skal bygges på amerikanske dollar og nye store våpenleveranser. Traktaten må derfor i første rekke betraktes som et viktig ledd i USA's nye og kraftigere utenriks- og militærstrategi som nå for alvor vil ta kampen opp med Sovjets offensive innringning av området.

Sovjet på sin side prøver å dra fordeler av fredsavtalen gjennom økt innflytelse på den arabiske avvisningsfronten. Seinest demonstrert ved Gromykos besøk i Syria.

I dette bildet inntar Saudi-Arabia en nøkkelrolle, selv om det er liten grunn til å tro at landet i siste instans opererer som annet enn USA's støttespiller i den arabiske motstanden mot avtalen.

Midt oppe i denne imperialistiske rivaliseringen retter USA en forespørsel til det sionistvennlige norske borgerskapet om å erstatte sjahens Iran som Israels oljeleverandør. Foreløpig er det rent taktiske og handelsmessige hensyn som avholder sionistvennene i Norge i å skru på oljekranene til Begin og co. Ikulissene arbeides det imidlertid med å finne en passende utvei for norsk olje til Israel.

Se s. 7

Sadat, Carter og Begin: En skål for fred med dollar og krigsmaskiner.

PROLETARISK INTERNASJONALISME OG "SOSIALISME I ETT LAND"

I den røde Arbeideren nr. 3 for i år brakte vi en artikkel som tok for seg den sovjetrussiske arbeiderklassens og bolsjevikenes politikk for å bygge opp en selvstendig sosialistisk økonomi i ett enkelt land. I dagens utgave trykker vi et "svar" fra en leser samt tilsvaret fra vår side.

Hovedpoenget for innsenderen er en påstand om at utviklingen av en sosialistisk økonomi på (foreløpig) nasjonal basis er en umulighet. Det eneste som kan eksistere i nasjonal målestokk er i følge ham arbeiderklassens politiske herredømme, proletariatets diktatur. I vårt svar viser vi til at dette i alle fall er et syn som ikke var representativt for Lenin og bolsjevikenes etter 1917, at det i praksis ville bety kapitulasjon for den imperialistiske omverden og at det innsenderen og ikke oss som fikserer seg på det nasjonale. Se artikkel s. 5-6.

LANDSMØTET I YLI:

RØD UNGDOM: ENHET MED HØYRE

Landsmøtet i YLI (Yrkesskoleelevenes og lærlingenes interesseorganisasjon) 15. - 18. mars ble en ny oppvisning i prinsipløshet fra AKP's ved Rød Ungdoms (RU) side. Linjen er nå å nedlegge all politisk kamp og da er intet bedre enn å oppnå enhet med Unge Høyre (UH).

Ved valget på nytt styre støttet RU UH's kandidater og UH RU's (bl. a. den nye formannen, Bo Brekke, som ble enstemmig valgt).

RU argumenterte for dette valg- og styresamarbeidet med at det var viktig å gjenopprette en interesseorganisasjon for yrkesskoleelevene og lærlingene etter at den "konservative" ungdommen i 1976 hadde splittet ut og dannet YES - Yrkesskoleelevenes elevsammenslutning. Dette var en ren UH-organisasjon

som ble opprettet vesentlig fordi YLI drev med streikestøttearbeid til arbeidere i kamp og andre "ikke-skolepolitiske" saker.

Nå vedtok YES på sitt landsmøte dagen før YLI-landsmøtet å gå inn igjen i YLI. Og RU tar nå imot med åpne armer. De gikk tilogmed så langt som til bevisst å få valgt inn i styret folk fra Unge Høyre og ikke partiavhengige reaksjonære.

Forts. s. 6

YLI's nye og gamle emblem

FAL: KAMPEN MOT LØNNSSTOPPEN FORTSETTER

FAL (Faglig Aksjon mot Lønnsstopp) er en frontorganisasjon som ble dannet for å samle arbeidere til kamp mot lønnsstoppen og alle tvangstiltak i kjølvannet av den og for politiske studier med utgangspunkt i de faglig-politiske forholdene for arbeiderklassen i dag.

Organisasjonen har mulighet til å favne bredt i arbeiderklassen. Betingelsen for dette er at den når ut med sine analyser og sin propaganda. Vi gjengir her en artikkel som summerer opp den seinere tids begivenheter og redegjør for FAL's arbeid, skrevet av AU (ved formannen) i FAL's styre.

Siden landskonferansen i januar har FAL's utadrettede virksomhet vært minimal. Årsaken til dette vil vi komme tilbake til, men det vesentligste i denne sammenheng er at det nå vil bli endret slik at vi når ut til de som rammes av lønnsstoppen.

Dette og neste år er svært viktige år for spesielt arbeiderklassen. Den dårlige motstanden mot lønnsstoppen har vist at arbeiderklassen har større tillit til sosialdemokratiet, og om dettes ideologiske grep om

arbeiderklassen skal kunne svekkes vil bl. a. være avhengig av om lønnsstoppen aktivt bekjempes av arbeiderne og av hvilken taktikk og hvilke krav som fremmes under tariffoppgjøret.

Den "høyrevinden" som kan avleses i de politiske meningsmålingene vises også i den faglige politikken som de forskjellige "arbeiderpartiene" fører. I deres måte å føre kampen mot lønnsstoppen på - og i deres krav foran tariffoppgjøret i 1980.

Forts. side 4

LES OGSÅ:

ERITREA - s. 2

HØYRE VIND - s. 3

FRANKRIKE - s. 8

SOVJET, ETIOPIA OG ERITREAS FRIGJØRINGSKAMP

Intervju med repr. fra EPLF

I forbindelse med den etiopiske fascistjuntaens siste offensiv mot Eritrea, godt støttet av cubanske leiesoldater og sovjetiske militære rådgivere, har drA hatt et intervju med en representant for EPLF i Norge, medlem av den eritreiske studentforeningens avdeling i Norge. I intervjuet blir både de politiske og militære konsekvensene av den sosialimperialistiske invasjonen i Eritrea belyst.

- Kan du fortelle litt om situasjonen før den sovjetiske og cubanske intervensjonen i Eritrea i forbindelse med fascistjuntaens siste store offensiv?

- Vi hadde frigjort over 90% av landet. De eritreiske massene er vel organisert i overensstemmelse med både deres rolle i revolusjonen og deres klasstillhørighet.

Folkeforsamlinger og folkekom-muner tok seg av administrasjonene i de frigjorte områdene. På det politiske området var EPLF i gang med en partibyggende prosess, hvis mål var å danne et parti i Eritrea. Dette skjedde først og fremst gjennom folkeforsamlingene, der massenes politiske bevissthet ble høynet. Vi hadde dannet masseorganisasjoner for arbeidere, kvinner, studenter / ungdom og bønder både i og utenfor Eritrea. F.eks. har vi her i Norge arbeider-, kvinne- og student-organisasjon.

- Hva skjedde da Etiopia, støttet av USSR og Cuba satte i verk sin store offensiv mot Eritrea generelt og EPLF spesielt. Dere hadde jo på en vellykket måte slått tilbake Etiopias tidligere offensiver. Hvorfor lyktes det sosialimperialismen via sin intervensjon å presse dere ut av strategisk viktige byer, som bl. a. Keren?

- EPLF har motstått alle tidligere forsøk fra Etiopias side, men i denne siste offensiv ble EPLF etterhvert tvunget til å trekke seg tilbake pga. fiendens tallmessige styrke og mest moderne våpen. Fienden iverksatte et intenst angrep med vel utstyrte fly-, land- og sjø-våpen og utse-kulerte og moderne artilleri ("Stalin-orgler"). I første rekke i kampene deltok cubanske og russiske offiserer. Stilt overfor denne overvekten både i utstyr og antall soldater, ble EPLF tvunget til å trekke seg ut av bl. a. Keren og Afabet for å sikre fortsettelsen av revolusjonen, samtidig som vi utfører intensive geriljaangrep over hele landet. Sovjets angrep hadde som mål å ødelegge de eritreiske bevegelsene, spesielt EPLF, for å få disse til å inngå fensjesjoner og kompromisser med regnen. Tilbaketrekkingen fra byene Keren og Afabet var av taktisk karakter, men betydde et strategisk tap for vår revolusjon. Etter den taktiske tilbaketrekkingen EPLF hadde organisert før under jorda, kunne nå den koloniale økonomien og de koloniale foretak som etiopierne prøver å sette opp, saboteres. Dessuten føres det geriljakrig både i byene og på landsbygda. Vi prøver med alle midler å gjøre livet surt for de etiopiske okkupantene og deres cubanske og sovjetiske støttespillere. Vi fører en massiv krig på alle felter.

-Hva betyr Sovjets og Cubas intervensjon på det politiske område?

- De frigjøringsbevegelsene som har god kontakt med USSR, og det er de aller, aller fleste, har også etablert forbindelser med den fascistiske

juntaen i Etiopia. Dette betyr at Dergen har blitt anerkjent som en demokratisk og revolusjonær kraft av disse. Fremdeles har frigjøringsbevegelser som vi hadde god kontakt med før, noe kontakt med oss, men EPLF er svært mistenksomme overfor disse og følger deres handlinger nøye. Spesielt er vi mistenksomme overfor PLO, som har gode forbindelser med fascistjuntaen i Addis Abeba og som har åpnet kontor der. Viktige unntak som er verd å nevne her, er Folkefronten for Omans frigjøring (PFLO) og Folkefronten for Palestinas fri-

gjøring (PFLP). PFLP har sterkt fordømt det fascistiske koloniale undertrykkelsesregimet og uttrykt sin sterke støtte til Eritreas revolusjon og EPLF.

- Når den sovjetiske sosialimperialismen, støttet av Cuba, både politisk og militært støtter fascismens frammarsj og fører en krig mot Eritrea hvis mål er fullstendig utslettelse av de eritreiske massens, hva gjør dere i EPLF?

- Sovjet og Cuba fører ikke bare en krig mot Eritreas frigjøringsbevegelser, ELF og EPLF, men også mot alle demokratiske krefter i Etiopia, bl.a. TPLF i Tigray. Men stilt overfor denne truselen og de fascistiske metodene som brukes, styrker de revolusjonære bare sin egen kampkraft, og ingen fred og stabilitet vil oppnås. Men det er ikke bare Sovjet og Cuba som er involvert. Mens disse reaksjonære gir militær støtte til Dergen, har DDR tatt hånd om sikkerhetssystemet i Etiopia. Dergens statsapparat er så å si kontrollert av utenlandske makter. Samtidig er Etiopias økonomi på avgrunnens rand, i fullt kaos. For å "løse" dette problemet har Dergen økt arbeidsdagens lengde, slik at arbeiderne jobber flere timer ekstra til samme betaling som før. Småbøndene er i sin tur blitt pålagt ekstra skatter. Befolkningens daglige behov dekkes ikke av innenlandsk matproduksjon og import utenfra. Etiopia er assosiert medlem av COMECON og er forpliktet til å selge sine produkter - bl.a. kaffe og sukker - til COMECON

Sovjetisk bombe i Eritrea

land til priser langt under prisene på verdensmarkedet. Konsekvensen er at Etiopias pengereserver i utlandet stadig går ned, og er nå på 50% av nivået for to år siden. Dette viser hvilken vei fascistjuntaen leder de etiopiske massene. De etiopiske massenes vei ut av denne krisa, er revolusjon. Ingen annen vei nytter.

- Den sovjetiske sosialimperialismen har nå fullstendig overtatt USA-imperialismens rolle og fører en brutal krig mot Eritrea. Hva gjør den nye imperialistmakt Kina i denne situasjonen?

- Kina gjør for øyeblikket ingen ting. Kina satser på først og fremst på å modernisere landet, og har gitt opp støtten til frigjøringsbevegelsene. Spesielt pga. deres "tre-verden-teori" er det umulig for oss å støtte Kinas utenrikspolitikk. Vi fører en revolusjonær anti-imperialistisk kamp og vil på ingen måte ta del i det verdensomspennende klassesamarbeidet Kina nå legger opp til. Akkurat som EPLF ikke støtter Kinas utenrikspolitikk støtter vi heller ikke Sovjets, naturlig nok. Akkurat som vi tar avstand fra Kinas "tre-verden-teori", tar vi avstand fra Sovjets teori om "den ikke-kapitalistiske vei for utvikling" og andre av disse statenes reaksjonære teorier.

Til tross for Kinas og Sovjets negative sider ser imidlertid EPLF på disse maktene som strategiske allierte. EPLF har forsøkt og vil forsøke å vinne støtte for det eritreiske spørsmål fra Kina, men til nå har dette bare gitt negative resultater.

- Hvorfor betegner EPLF land som det sosialistiske Albania og de revisjonistiske land Kina og Sovjet (+Østblokken) som strategiske allierte? Alle og enhver vet at det finnes antagonistiske motsigelser mellom disse land. KA betrakter som kjent Albania som sosialistisk, mens både Sovjet og Kina etter vårt syn er imperialistiske.

- EPLF ser på alle krefter som står mot den USA-ledete imperialismen som strategiske allierte i den nasjonaldemokratiske fasen av revolusjonen vi nå står oppe i og støtter alle demokratiske krefter i området som kjemper mot den USA-ledete imperialismen. Men disse kreftene som i dag spiller en progressiv rolle i forhold til vår revolusjon, kan ikke på lang sikt betraktes som sikre strategiske allierte. Det vil avhenge av den revolusjonære kampen i området, og av situasjonen til enhver tid.

Ved siden av dette avhenger dette også av om de demokratiske kreftene i framtida vil vise seg å spille en revolusjonær rolle, dvs. føre en politikk etter proletariske prinsipper ved å fullføre sosialistiske revolusjoner.

Når det gjelder våre strategiske allierte i Østblokken (inkludert Kina og Albania) er det nødvendig å ta i betraktning konfliktens objektive situasjon m.h.t. dens klassekarakter.

EPLF studerer motsigelsene mellom disse land, og vi ser på disse som ikke-antagonistiske fordi vi ennå ikke har fullført vår analyse. I realiteten er vi kommet svært kort. EPLF ser på verdensrevolusjonen i forhold til den

eritreiske revolusjon, dvs. vår nasjonaldemokratiske revolusjon. Selv om vi er svært uenig med den sovjetproduserte teorien om "den ikke-kapitalistiske utviklingsveien" ("The non-capitalist road of development") og Kinas reaksjonære teori om de 3 verdener, betrakter vi disse land som strategiske allierte i den fase av den eritreiske revolusjonen vi nå er inne i, den nasjonaldemokratiske, da alle disse krefter står mot den USA-ledete imperialismen i området.

Når vi så går over i revolusjonens neste fase vil dette med nødvendighet endres.

IKKE-antagonistiske motsigelser av i dag kan vise seg å bli antagonistiske motsigelser av i morgen.

-Av nyhetsbyråenes meldinger framgår det at det har skjedd noe kvalitativt nytt i enhetsforhandlingene mellom ELF og EPLF. Hva er EPLFs syn på dette?

Denne enhetsavtalen er et resultat av den første enhetsavtalen som ble undertegnet for seks måneder siden, og egentlig ikke noe nytt. I nasjonaldemokratiske revolusjoner må alle klasser inngå taktiske allianser for

TREVERDEN TEORIEN:

Støtte til reaksjon og fortsatt kvinneundertrykking

Årets 8. mars er overstått. I Teheran marsjerte tusener av kvinner i protest mot Khomeinis krav om at kvinner skal bære slør og legge vekt på vestlige klesmoter. I sin tale 7. mars sa Khomeini:

"Det bør ikke arbeides under syndefulle forhold på kontorene. Kvinner må ikke komme nakne på kontorene, de må være kledd anstendig slik at de kan arbeide."

Khomeini har tidligere uttalt at kvinner kan få lov til å arbeide (!), men at de som er ansatt i departementene må bære slør.

Khomeini-bevegelsen har lagt vekt på snarlig gjenoppretting av ro og orden i arbeidslivet. Når iranske kapitalister og handelsmenn som for lengst har forlatt sin muslimske barnetro får høre at det er en "hellig plikt" å skjette sitt verv som lønnsarbeider, er disse kreftene også i stand til å framvise en viss andakt.

Under overskriften "Det iranske folkets seier" gir AKP-avisa Klassekampen på lederplass 14. februar sin uforbeholdne og ukritiske støtte til Khomeini: "Med Khomeinis maktovertakelse har den borgerlige revolusjonen i Iran tatt et avgjørende skritt framover... For det iranske folket betyr maktskiftet en enorm seier og et veldig framskritt for den nasjonale uavhengigheten."

Og vi kan bare konkludere som Klassekampen: "For treverden-teorien er hendingene i Iran en slående bekreftelse."

Vi overlater til AKP og andre tilhengere av den kontrarevolusjonære teorien om de tre verdener å hylle Khomeinis fortsatte undertrykking av det iranske folk. Vi gleder oss over at sjahens terrorregime omsider er falt, men samtidig ser vi at Khomeinis maktovertakelse ikke gjør slutt på undertrykkingen. Den iranske arbeiderklasse vil etterhvert merke at Khomeini nå ikke trenger den til annet enn å arbeide. De iranske revolusjonære må fortsatt føre sin kamp uavhengig av Allah og småborgerskapet.

Maktskiftet i Iran viser at uten en omfattende revolusjonering av hele samfunnet vil kvinneundertrykkingen fortsatt bestå. Sosialismen er en nødvendig om enn ikke tilstrekkelig betingelse for å gjøre slutt på kvinneundertrykkingen. I Iran ser vi at den

I Iran ser vi at den liberalisering av kvinneverken som fulgte sjahens "moderniseringsprogram" nå innskrenkes. Familieloven som ga kvinnene lik rett til eiendom og skilsmisse er allerede avskaffet. Mens AKP og

Kvinnefronten i anledning 8. mars omgir seg med en rekke fraser om kamp mot kvinneundertrykking viser de seg gjennom sin konkrete politikk sin konsekvente støtte til reaksjon og fortsatt kvinneundertrykking.

Ingen klassekamp uten kvinnekamp - ingen kvinnekamp uten klassekamp!

Siden denne artikkelen ble skrevet, har AKP og Klassekampen fulgt opp sin støtte til reaksjonen og de - bokstavelig talt! - mest lyssky krefter i det iranske samfunnet. På lederplass lørdag 24.3. skrives det nå at protestaksjonene blant kvinner i de kapitalistiske land mot der mest reaksjonære muhammedanske skikker i andre land betyr støtte til imperialismen, at slør og andre forgangne skikker har spilt en "progressiv" rolle i kampen mot fremmedherre domme etc.

Uten å ville stikke under en stol den borgerlig-antropologiske og ofte sentimentale og paternalistiske humanismen som skjuler seg bak "vestens" forskjellige hjelpeaksjoner overfor underutviklede land, må vi likevel slå fast at vi støtter alle kampanjer mot fjerning av clitoris hos kvinnene, innsparing av beina fra barnsben av, bortgiftet av 12-årige jenter osv osv. Det er nettopp imperialismen, som AKP påstår at de bekjemper, som alltid vil alliere seg med og støtte aktivt opp om stammehøvdingenes og alle mulige barbariske skikkers knugende makt over folket. Kampen mot imperialismen omfatter også kampen mot førkapitalistisk barbari.

HOTELL FØNIX: BREI ARBEIDERSTØTTE TIL DE AVSKJEDIGEDE

den røde Arbeideren har gjennom flere numre tidligere redegjort for avskjedigelsen av de ansatte ved ungdomsrestauranten Kolbjørn ved hotell Fønix i Arendal, etter at de hadde gått til sit-down-aksjon mot hotell-ledelsens trakassering og avtalebrudd. Bl.a. skjedde avskjedigelsen med Tillitsmannsutvalgets velsignelse, og det samme tillitsmannsutvalget gikk seinere i spissen for streikebryteri da Kolbjørn ble gjenåpnet.

Vi har også fortalt at verkstedklubben ved Elektrisk Byrå i Arendal har gitt full støtte til de avskjedigedes krav om å bli gjeninntatt. Nytt er det at de avskjedigede nå også har fått støtte fra Arendal Jern og Metall, klubben ved Nymo Verksted i Grimstad, Eydehavn Arbeiderforening (fagforeningen ved Arendal Smelteverk), og fra Tillitsmannsutvalget ved Scandia Hotell i Oslo.

De avskjedigede har dermed hovedtyngden av industriarbeiderne i Arendal distriktet i ryggen, og har også begynt å bryte igjennom innen Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.

Det som imidlertid mangler, er at de fagorganiserte arbeiderne går til direkte aksjoner av typen boikott og blokade for å tvinge hotell-ledelsen til å gjeninnføre de avskjedigede. Den forestående Arbeidsrettsaken, som forøvrig tydeligvis blir trenert så lenge som mulig for å utmatte de avskjedigede, kan muligens føre til at hotelldirektøren blir dømt på en del punkter, men neppe til at de avskjedigede blir gjeninntatt, da deres sit-down-streik antakelig blir dømt som ulovlig og tariffstridig. Bare arbeiderklassens egne krefter kan sikre gjeninntakelse!

Send politisk og økonomisk støtte til:
Dagfinn Jørgensen
Skytebanen 5
4800 Arendal

den røde ARBEIDEREN

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund
Postboks 2863 - Toyen, Oslo 6
Postgiro: 2068427
Redaktor: Harald Berntsen
Trykk: Eget Kontor-ofiset.

ABONNEMENTSPRIS: - kr 40,- pr. år
Betales på postgiro 20 68 427

STØTTEABONNEMENT: - kr 50,- pr. år

KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND

Sentral adresse:
Postboks 2863, Toyen, Oslo 6, Tlf. 37 63 60

HØYRE VIND

For hvert nytt gallupresultat som presenteres, blir situasjonen mørkere for Arbeiderpartiet og lysere for Høyre. I dag synes partiene å ha nesten samme velgeroppslutning, og det er langt fra utenkelig at Høyre vil stå fram som landets største part i valget i 1981. I så fall vil det være 57 år siden sist, idet Arbeiderpartiet har hatt gleden av denne posisjonen helt siden valget i 1927.

Men hva kan årsakene til den kraftige tilbakegangen for Arbeiderpartiet og den samtidige framgangen for Høyre være, er det mange som spør seg. Svaret er ikke særlig vanskelig å gi, og det går fram at det nå først og fremst er mellomgruppene som forlater Arbeiderpartiet.

Selv om belastningen ved å sitte med regjeringsmakten i en situasjon hvor levestandarden synker og arbeidsløsheten øker er betydelig, er likevel ikke dette den viktigste årsaken til frafallet fra Arbeiderpartiet og Høyres vekst. For at dette skulle være tilfellet måtte nemlig Høyre ha et reelt alternativ til regjeringens økonomiske politikk, og det er det få som tror. Så lenge Arbeiderpartiet fører ren Høyre-politikk på dette området, er det heller ikke lett for Høyre å presentere noe troverdig alternativ. Bortsett fra forslag om å styrke aksjemarkedet og fjerne investeringsavgiften er det da også lite de har å tilby når en ser bort fra munnsværet om å lette skattetrykket. Det eneste måtte være at en del av de tiltakene regjeringen har forsøkt for å berge arbeidsplasser ikke ville bli satt ut i livet, ganske enkelt fordi slike redningsaksjoner er forkastelige ifølge "snevre" kapitalistiske prinsipper. For eksempel vil derfor en Høyre-regjering føre til at en går fra vondt til verre, og dette er de fleste klar over. Som vi er inne på annet steds i avisa går derfor arbeiderne snarere i passivitet enn til Høyre.

Men for mellomgruppene er forholdene annerledes enn for arbeiderne. Disse har ikke den samme tradisjonelle tilknytning til arbeiderpartiet, og - i mangel av noen klassetilhørighet velger de parti et fra rent private interesser. I hele etterkrigstiden har disse falt sammen med den økonomiske politikken som

Arbeiderpartiet ble tatt til inntekt for, og også på andre områder har interessene til mellomlagsgruppene falt sammen med Arbeiderpartiets politikk. Mellomlagene har derfor tilsynelatende trofast - støttet Arbeiderpartiet i valget etter valg.

I dag er imidlertid situasjonen annerledes, og mellomgruppene finner det nå lønnsomt å støtte Høyre. Det skyldes ikke først og fremst at disse gruppene selv blir rammet av den økonomiske krisen. Den rammer nemlig mellomlagene mye lettere enn den rammer arbeiderne, og utgjør ikke større byrde enn at de er villige til å bære den for å "konsolidere samfunnsøkonomien". I den grad mellomgruppene forlater Arbeiderpartiet av økonomisk-politiske grunner, har dette mer sin årsak i at fler og fler nå forstår at den økonomiske veksten i etterkrigstida mer skyldes vekstmulighetene i selve det kapitalistiske systemet enn den økonomiske politikken som er blitt ført. Såvel erfaringene fra andre land som erfaringer fra periodene med borgerlige koalitionsregjeringer understøtter en slik oppfatning av betydningen av Arbeiderpartiets økonomiske politikk, og sammen med det lærestykket om kapitalismens lov-messigheter som Arbeiderpartiet nå daglig innpoder sine velgere, fører det til at ingen lenger ser noen økonomisk-politisk grunn til å støtte Arbeiderpartiet i ramfor Høyre.

Heller ikke på de andre områder enn de rent økonomiske finner mellomlagsgruppene noen grunn til at Arbeiderpartiet skal bli sittende med regjeringsmakten. Tidligere samlet Arbeiderpartiet støtte fra mellomlagene på sin sosial-, helse-, bolig-, kriminal-, og skolepolitikk, men i dag har Høyre tilrevet seg denne støtten. Dette skyldes ikke så mye at Høyre har endret sin politikk, som at Arbeiderpartiet totalt synes å ha feilvurdert sine velgeres interesser og satt i gang en serie tiltak som rammer mellomlagene særlig sterkt. Viktigst av disse er vel endringene i borettsloven, idet den satte en effektiv stopper for manges drøm om egen bolig. Dette helt uforståelige og unødvendige framstøtet fra Arbeiderpartiet - som ingen andre enn Torbjørn Berntsen har orket å forsvare - er imidlertid blitt fulgt opp av nye som Høyre har visst å bruke. Reulf Steens drøm om en

karakterfri skole, fru Valles "liberalisering" av kriminalpolitikken, Morks etableringslov for leger og LOs framstøt for en ny sykelønnsordning og arbeidsmiljølov, alt dette er saker som mellomlagene i beste fall stiller seg likegyldige til og i verste fall er innbitte motstandere av.

Dette har Høyre forstått, og ved å satse på slagord som "forsvar eien-domsretten" (borettsloven), "lov og orden" (kriminalpolitikk og karakterfri skole), "nei til statlig dirigering" (arbeidsmiljøloven og legeetablering) og "stærk arbeidsmoralen (sykelønnsordninga) appellerer de til mellomlagene mest primitive beveggrunner, som en ikke trenger å grave særlig dypt for å få fram. Denne Anders Lange-suppa, som gjerne krydres med angrep på arbeiderpartiets narkotikapolitikk, og litt fremmedarbeiderhat, er bakgrunnen for Høyres framgang blant mellomlagene.

Hva har så Arbeiderpartiet å stille

KINA: NYTT STORT SKRITT TILBAKE

I den røde Arbeideren nr. 1 for i år brakte vi en artikkel om utviklingen i Kina som pekte på at et skred av rehabiliteringer ble utløst i og med hyllesten av Peng Dehuai (Peng Teh-huai), mannen som ledet an i angrepet på Det Store Spranget framover og Mao Zedong i 1960. Den stort anlagte omorganiseringen av hele jordbruket i folkekommuner ble en prøvestein i kampen mot de borgerlig-demokratiske kreftene i partiet som - i skap motsetning til Mao Zedong og hans fløy - ville fryse fast revolusjonen på dens "nydemokratiske" stadium.

De nye kinesiske lederne er nå fullt opptatt av å følge opp rehabiliteringen av Peng og alle de seiere "ofrene" for Kulturrevolusjonen.

Folkets Dagblad brakte således nylig en forsideartikkel som lot forstå at roten til dagens problemer ikke var å finne i "firerbanden" eller Lin Piaos innflytelse, heller ikke i Kulturrevolusjonen, men len gre tilbake, i det Store Spranget.

Det var den gang, under oppgjøret med Peng Dehuai, skriver avisa, at partiet ble fanget inn i politiske

opp mot dette? Svært lite, for Høyre gjør ikke stort annet enn å høste fruktene av det Arbeiderpartiet selv har sådd. I dag er Arbeiderpartiet på defensiven på alle områder, og Høyre var heller ikke snauere enn at de på sitt landsmøte tillot seg å komme med en direkte innvitt om samarbeid med LO, noe som for kort tid siden ville vært ganske utenkelig.

Det Arbeiderpartiet i denne situasjonen synes å satse på, er ikke en direkte kamp mot de interesser Høyre drar fordel av. I stedet velger partiet, blottet for all annen politisk vilje enn viljen til regjeringsmakt, å prøve å få i stand et samarbeid med i første rekke Senterpartiet, som også har lidd under Høyres framgang, og det unnses seg heller ikke for å fri til Kristelig Folkeparti. Arbeiderpartiet satser altså på en ytterligere borgerliggjøring av sin egen politikk for å klamre seg fast til taburettene, noe som det har små sjanser til å lykkes med. Det Arbeiderpartiet derimot

kan lykkes med med en slik politikk, er at partiet også mister den passive støtten fra arbeiderne, slik at disse går til Høyre. Spesielt når vi vet at nedgangskonjunkturen vil fortsette, og at Nordli heller ikke anser det for mulig å øke lønnsnivået i 1980, blir dette en sannsynlig utvikling.

I og med mellomlagenes knefall for de mest reaksjonære tendenser, er det i dag bare arbeiderklassen som kan stå i mot det borgerlige presset og den fascisering av samfunnet som det nå utgjør. For at arbeiderklassen skal kunne klare denne oppgaven, må den bryte over tvert med all borgerlig politikk og avvise selve det kapitalistiske samfunnsystemet. Sjansen for at dette vil skje synes ikke særlig stor, også arbeiderklassen er i dag i stor grad fullstendig underlagt borgerlige ideer. Like fullt må en være klar over at dette er den eneste veien som fører fram mot et kvalitativt sett bedre samfunn.

Redaksjonen avsluttet mandag 26.3.

strider og en fikk begynnelsen til en "feilaktig venstretendens". Det heter i Folkets Dagblad-artikkelen:

Møtet som i 1959 egentlig skulle korrigere feil fra det Store Spranget "ble forvandlet til et møte for å bekjempe de korrekte synspunktene til kamerat Peng Dehuai, og det utviklet seg en stadig sterkere venstretendens. Denne feilaktige venstretendens utviklet seg seinere til en linje, og den ble først korrigert da Firerbanden ble knust i oktober 1976."

"RISBOLLE AV JERN"

I artikkelen "Risbolle av jern" i Beijing Review nr. 8 i år kan vi lese: "På folkelig kinesisk er 'risbolle' synonymt med 'jobb' og 'lønn' og 'risbolle av jern' betyr en sikker jobb og garantert inntekt. ... Det faktum kan ikke benektes ... at noen folk med tilbakeklagen ideer er uansvarlige i sitt arbeid og ikke bryr seg om det fordi deres jobber er garantert og de får den samme lønnen om deres arbeid er bra eller dårlig. ... slik dårlig praksis gjenspeiler defekter i visse ledd i vårt statsystem. Hvis slike feilaktige ideer tillates å spre seg ukontrollert, vil det være umulig å gjennomføre moderniseringen, og det vil, med folk som sitter på baken og spiser

opp nasjonens ressurser, være vanskelig å holde intakt sosialismens 'risbolle av jern'."

Stort klarere kan det ikke sies at det kinesiske statsborgerskapet har kommet opp i alvorlige problemer i sitt forsøk på å omforme Kina til en imperialistisk stormakt. Det forbereder seg dermed til et angrep på en av de gjenværende rettigheter arbeiderklassen tilkjempet seg under sosialismen, retten til arbeid, og på å innføre en mer "hensiktsmessig, tradisjonell kapitalisme hvor de enkelte bedrifter får større spillerom.

Det er opp til den kinesiske arbeiderklassen å avvise dette framstøtet, og sparke det kinesiske borgerskapet dit det hører hjemme - på historiens skraphaug.

Enver Hoxha's syn på Mao Zedong slik det ble presentert i den røde Arbeideren nr. 3 og 4 for i år vil bli analysert og kommentert i 1. mai-nummeret. Vi minner om at Hoxhas syn ikke stemmer overens med Kommunistisk Arbeiderforbunds. Maos posisjon i den kommunistiske verdensbevegelsens historie blir også kort tatt opp i artikkelen om "sosialisme i ett land" i dette nr.

RØDE FANE

nr. 1 1979 går i trykken samtidig med at avisa nå sendes ut til abonnentene. Dette er så absolutt på tide, men vi håper leserne vil være enige med oss i at den lange forsinkelsen i alle fall ikke har gått ut over kvaliteten. Av innholdet nevner vi. - "Marx' leninisme" av Ernst Heinrich. Artikkelen er oversatt fra tysk og påviser sammenhengen mellom leninismen revolusjonsstrategi og marxismens politiske økonomi. - Siste og tredje del av kritikken av Christel Neilsuss' imperialismeteorori av (av JS). - "Arbeiderklassen må ha ledelsen overalt" av Yao Wen-yuan (en av 'de fire' i Kina). Den ble skrevet under kulturrevolusjonen. - Artikler om det "irske spørsmål" og om faglig-politiske forhold i Spania.

Nummeret blir på ca. 100 sider og koster kr. 15.- Bestill fra KA sentralt - og i god tid før 1. mai!

Vi varsler også at Røde Fane vil utkomme med ett nummer til før sommeren. Tema for dette vil bli "sosialismens politiske økonomi".

"ULVE TIDENDE"

Vi har fått et par spørsmål i forbindelse med artikkelen "Ulvetidende" i forrige nr. (anmeldelse av

avisa med samme navn).

1. Hva vi mente med at artikkelen om Ford-streiken i England var "ortodoks" marxisme i verste SV-betydning". Poenget her var at marxisme i "ortodoks" forstand for SV er et skjellsord - ikke for oss. 2. - at "FAL er danna på initiativ fra KA". Var det ikke på initiativ fra "endel fagorganiserte" blir det spurt (under henvisning til bl.a. FAL's opprop). Det siste er korrekt nok. Det vi mener og som kunne vært klarere formulert, men som skulle framgå av sammenhengen, er at dette initiativet selvsagt ikke kom uavhengig av KA's politiske innflytelse blant fagorganiserte. Dette illustrerer betydningen av et sentrum allerede i dag.

Både opprettelsen av fronter som FAL og deres videre politiske slagkraft over tid krever et genuint og ledende kommunistisk sentrum i arbeiderklassen.

I omtalen av "Ulvetidende" skrev vi også at de stilte leninismen på hodet når utgiverne hevder at leninistisk partibygging og -organisering er noe som ikke er aktuelt før det skjer et "oppsving" i arbeiderklassen.

Kjernen i leninismen er jo derimot at en organisasjon må til for å skape den bevissthet som når krisa tilspisses setter arbeiderklassen i stand til å bli noe mer enn et haleheng til all verdens andre "bevegelser" i samfunnet.

At problemstillingen ikke er ny, viser følgende oppsummering av Lenin selv:

"Byggingen av en kamporganisasjon og gjennomføringen av politisk agitasjon er helt vesentlig selv under de mest 'grå, hverdagslige og kjedelige' omstendigheter, i enhver periode, uansett hvor mye 'den revolusjonære stemning' er på retur". Og dess-

uten er det nettopp i slike perioder og under slike omstendigheter den typen arbeid er spesielt nødvendig, ettersom det er for sent å skape organisasjonen i tider med uro og opprør - partiet må være i stand til å handle på et øyeblikks varsel." (Coll. Works bd. 5 s. 18)

den røde ARBEIDEREN

NESTE NUMMER

av den røde Arbeideren blir vårt 1. mai-nummer. Det kommer en uke seinere enn normalt, altså om tre uker, men blir til gjengjeld et dobbeltnummer (12 sider).

1. mai-nummeret må spres aktivt, og bestillinger av ekstraeksemplarer ut over "normal" kvote må være oss i hende seinest lørdag 21.4.

Sendingene fra Radio Tirana kan fåes inn på kortbølgen. På engelsk sender Radio Tirana hver dag til følgende tider:

Kl. 7.30-8.00 i 31 og 42 meterbandet
Kl. 17.30-18.00 31m og 42m
Kl. 19.30-20.00 31m og 42m
Kl. 21.30-22.00 31m og 42m.
Kl. 23.00-23.30 31m og 42m og 215 m.

FAL: KAMPEN MOT LØNNSSTOPPEN

FORTSETTER

Fra side 1

KAMPEN MOT LØNNSSTOPPEN

Demonstrasjonsstreiken 2. oktober i fjor var et uttrykk for arbeiderklassens og an dre fagorganisertes spontane misnøye og det første organiserte uttrykket for denne misnøyen. Demonstrasjonsstreiken burde vært det første skrittet i en langvarig kamp videreført ved lokale økonomiske aksjoner. Hvis lønnsstoppen skulle drives tilbake, måtte dette gjøres ved bl.a. angrep på profitten, som lønnsstoppen skulle sikre, og ikke ved rene appeller om at regjeringa og det borgerlige statsapparatet (som hadde innført lønnsstoppen) skulle gripe inn.

I denne situasjonen propaganderte SV, NKP og AKP for politisk demonstrasjonsstreik som det eneste kampmidlet samtidig som de rettappeller til den borgerlige staten og dens parlamentariske organer. Slik spredde de illusjoner om at lønnsstoppen kunne drives tilbake på andre måter enn gjennom egen aksjon blant arbeiderne. Et prototypisk eksempel på dette er Berge Furrer's forslag om "å sette verftsindustrien under administrasjon" for at arbeidsplassene sikres. Det skulle være unødvendig å minne om at denne "administrasjonen" nå nylig har kvittet seg med et par tusen arbeidsplasser ved Tandberg.

NKP var ikke et hårdt bedre. I forbindelse med lønnsstoppen uttalte partiet at "Det er selve styringen av vår økonomi det er noe galt med." Sagt med andre ord menes det at kapitalismen kan styres ved hjelp av de rette personer og statsapparatet.

Samtidig som FAL ble lansert, ble det også fra AKP's side i Klassekampen forsøkt å kritisere aksjonen. En hevdet at en oppfordring til ulovlige, lokale aksjoner var økonomisme og derfor måtte unngås. Denne kritikken ble ikke fulgt opp med alternative måter å bekjempe lønnsstoppen på og må derfor karakteriseres som et utilsørt forsøk på å sabotere kampen mot lønnsstoppen. Er det noen som er økonomister i denne sammenheng, må det være AKP, jmf. bl.a. S. Alerns utsagn om at arbeiderklassen ikke er "moden" for den ulovlige streikens metode (omtalt i drA tidligere).

UNNTAKSLINJA

En annen og viktig linje "venstrepartiene" har støttet opp under, er "unntakslinja". Ei linje som sier at "de og de arbeiderne må unntas fra lønnsstoppen da de skiller seg ut fra de andre, fra resten av arbeiderklassen." Kamp fra slike arbeidergrupper blir som oftest karakterisert som rettferdig. Dette er en argumentasjon som rent taktisk kan hjelpe de arbeiderne som stiller krav om unntak, men den hjelper ikke arbeiderklassen som helhet. Tvert imot skiller den ut enkelte grupper arbeidere som spesielle til forskjell fra resten av arbeiderklassen og på mange måter isolerer de fra klassen. Om ikke arbeiderne isoleres, isoleres kampen

og blir en kamp om særkrav for en spesiell gruppe, og ikke hele klassens kamp mot lønnsstoppen. Dette er en form for økonomisme som sosialdemokratiet er tjent med på lang sikt. Da arbeiderne vil se seg som forskjellige spesielle grupper med egne særinteresser (noe de også er), og ikke som en del av en større helhet, arbeiderklassen, en klasse hvis interesser går langt ut over det å sette til side lønnsstoppen. En annen side ved saken er at en slik unntakslinje kan følges opp av sosialdemokratiet. Ved å gi unntak støtter de egentlig opp under sin egen argumentasjon for lønnsstoppen. Det vil si som et tiltak til fordel for hele arbeiderklassen, men hvis dette tiltaket i enkelttilfeller slår uheldig ut og virker spesielt "urettferdig" overfor enkelte grupper av arbeidere vil disse bli unntatt fra lønnsstoppen.

Argumentene for unntak har vært varierende, f.eks. at oppgjøret skulle vært avsluttet før lønnsstoppen ble innført, slik som f.eks. arbeiderne ved Vinmonopolet og Otis heis gjorde det. Eller ved henvisning til at de er lavtlønnede, eller ved å vise til bedriftens lønnsomhetsnivå. De to siste former for "unntaksargumenter" kan på mange måter sies å være et resultat av DNA og LOs argumenter i forbindelse med de siste årenes tariffoppgjør og innføringen av lønnsstoppen. Argumentasjonen om at de lavtlønnede skal unntas, men ikke de "høytlønnede" (hvem det nå enn måtte være) er egentlig en fortsettelse av sosialdemokratiets ideologi om en lavtlønnsprofil. En ideologi som bl.a. har vært brukt for å dempe, og sansynligvis blir brukt når en skal forsøke å sette et tak på lønnsoppgjøringen i 1980. I tillegg er den allerede nå svært vellykket til å splitte arbeiderklassen i kampen mot lønnsstoppen. Å be om unntak under henvisning til bedriftens lønnsomhet er egentlig en oppfølging av sosialdemokratiets argumentasjon for lønnsstoppen. Et av de vesentlige, men uriktige argumenter for lønnsstoppen fra sosialdemokratiets side var lønnsandelens betydning for kostnadsnivået i næringslivet. En påstand om at det må gjennomføres unntak for de og de arbeiderne i den og den bedrift fordi bedriften er så lønnsom, vil da bare være en understøttelse av sosialdemokratiets argumentasjon. Samtidig sies det indirekte at det ikke er legitimt å kreve lønnsøkning og argumentere for denne i "ulønnsomme" bedrifter.

TARIFFOPPGJØRET I 1980

Da den feilaktige linja som SV, NKP og AKP ivret for ikke førte fram, ble kampen mot lønnsstoppen nedlagt, og demonstrasjonsstreiken ble derfor et slag i løse lufta. Isteden har disse tre partiene funnet seg andre og mer interessante "kampområder" og diskusjonstema, bl.a. tariffoppgjøret i 1980.

SV har hatt faglig landskonferanse og landsmøte, mens AKP har startet forberedelsen til sitt faglig Første Mai Fronttog, uten at den fortsatte kampen mot lønnsstoppen har blitt viet vesentlig interesse, og knapt nok nevnt.

På SVs landsmøte ble det vedtatt et kriseprogram på 25 punkter, tre av disse, pkt. 18, 19 og 20 går direkte på lønnsstoppen og tariffoppgjøret i 1980.

Punkt 18 heter kort og "godt": "Frie forbundsvis oppgjør." Til dette punktet vil vi bare si at begrepet frie i denne sammenheng er direkte misvisende da vi ikke har hatt noen "frie oppgjør" etter krigen, med unntak av de lokale forhandlingene som har gått uavhengig av de sentrale oppgjørene. Aukrustutvalget (oppkalt etter sjefen i Statistisk Sentralbyrå) har statistisk vist at industriarbeiderne i 70-åra ikke har oppnådd noen reallønnsøkning i de sentrale tariffoppgjørene, enten disse er samordnet eller forbundsvis. Den reallønnsøkningen som er kommet, er kommet i lokale forhandlinger og kamp. Disse forhandlingene er da heller ikke underlagt det borgerlige lov- og regelverk

i den grad som de sentrale tariffoppgjørene, hvor bl.a. avstemmingsresultatene kan kjøpes, eller en kan gripe til lønnsnemd. Kort sagt, den friheten har i forbundsvis oppgjør er friheten til å forhandle om størrelsen på et lønnsnedslag, og intet annet. At vi kan støtte et krav om forbundsvis oppgjør likevel vil vi komme tilbake til.

Punkt 19 lyder: "Godta ingen tvangslover mot fagbevegelsen, nei til kombioppgjør, tvungen voldgift og lønnsstopp." Vi er enige om at arbeiderne ikke skal godta de av borgerskapets lover som begrenser den økonomiske kampen, men lovene eksisterer slik at "ingen godtakelse" innebærer at de settes til side av arbeiderne selv når situasjonen krever. Og at en ikke ber om

"unntak", "dispensasjon" eller forsøker å bevise enhver aksjons lovliggjort ved rettens vei slik f.eks. AKP gjør det.

Som nevnt har kampen mot lønnsstoppen blitt lagt på hylla. AKPs "Faglig Første mai Front" tog er et eksempel på dette. Ingen av hovedparolene retter seg mot lønnsstoppen. De to faglige hovedparolene "Krisa betyr lønnsnedslag og arbeidsløshet - reis kampen" og "Krev frie forbundsvis oppgjør - uten statlig innblanding" er både abstrakte og illusjonsskapende. Kriseparolen sier bare "Reis kampen" uten å angi hvordan kampen må føres for at den i størst grad skal kunne lykkes økonomisk og politisk (og er derfor ikke noe bedre enn SVs abstrakte radikalisme "Arbeidermakt mot kapital - makt"). Skal en kjempe: -for unntak fra lønnsstoppen? -ved hjelp av LO-apparatet? -i konkurranse om oppdrag med andre bedrifters arbeidere - eller landsarbeidere (den proletariske internasjonalsismen mangler helt i hovedparolene)? eller skal en propagandere for lokale aksjoner på tvers av lønnsstoppen, slik FAL vil gjøre. At en ikke har noen hovedparole som angir hvordan lønnsstoppen bør bekjempes er temlig grovt, og karakteristisk for AKP.

FORBUNDSVISE OPPGJØR

AKP, SV og NKP går alle sammen inn for "frie forbundsvis oppgjør" i 1980. Som nevnt er den friheten som eksisterer i de sentrale tariffoppgjørene rent illusorisk, og det fører ikke fram om en anvender "frie forbundsvis oppgjør" som en strategi i den faglige kampen. Krav om "forbundsvis oppgjør" kan støttes taktisk fordi slike oppgjør kan skape uorden og rot i tariffoppgjøret - men det skaper ikke en vesentlig bedre kampsituasjon for arbeiderklassen. En annen sak er det også at de arbeidene som vanligvis oppnår lite eller ingenting i lønnsoppgjøring lettere vil kunne stille og få oppnådd høyere grunnlovtilllegg i forbundsvis enn i samordnede oppgjør, hvor en forsøker å dempe disse ved å henvise til lønnsoppgjøringene.

Uansett, vil de forbundsvis oppgjørene foregå innenfor en økonomisk ramme ("nasjonen eller hele folkets interesse"). Oppgjørene vil også bli ledet av forbundstillitsmenn som vil forsøke så godt de kan å gjøre de forbundsvis oppgjør til en smidig måte å oppnå lønnsnedslag på. Et eksempel på dette er Handel og Kontorformannen Totlandsom i Klassekampen, Ny Tid og Friheten har blitt og blir framstilt som en "ærlig" motstander av kombioppgjør, åpent og uten omsvøp går inn for lønnsstoppen og mot at den tapte inntektsøkning skal tas igjen i 1980. Bach i transport står forøvrig for akkurat det samme, og begge skulle være gode eksempler på at et krav om "forbundsvis oppgjør" ikke kan kreves uformidlet.

En effektiv kamp mot lønnsnedslag, under lønnsstoppen, og under tariffoppgjøret er mulig. Selv om det er umulig å forhindre den korporative utviklingen og statens kontroll med tariffoppgjørene, viser erfaringene fra 70-åras streikekamper at lønnsnedslagene kan omgjøres ved lokale krav og aksjoner. Aksjoner som gjennomføres uansett om de er lovlige eller ikke. Det sentrale er streik-

ens innhold og ikke dens form (lovlig-ulovlig). eksempelvis fikk polararbeiderne gjennomslag for sine krav fordi de bl.a. sa klart ifra at de ikke ville bøye seg for tvungen voldgift, og ikke lot forbundsledelsen lede streiken.

En annen sak er at denne økonomiske kampen vil være så lenge kapitalismen består. Lønnsarbeid og utbytting med påfølgende økonomisk kamp vil følge arbeiderklassen til de selv gjennom de sosialistiske revolusjoner overtar statsmakten, eksproprierer produksjonsmidlene og selv fører an i kampen for et nytt og klasseløst samfunn.

HVA ER GJORT

Som nevnt innledningsvis har ikke FAL markert seg utad siden landskonferansen i januar. Dette har flere årsaker, bl.a. ble det med unntak av formannen valgt et helt nytt styre på konferansen, bestående av folk med til dels liten erfaring i å drive en slik aksjon. Noe som medvirket til at styret brukte relativt lang tid på en diskusjon om hvordan aksjonen skulle og burde fungere.

I tillegg er det skrevet referat fra kongressen, dette sammen med pressemeldingen og en studie av Vinmonopolstreiken er mangfoldiggjort og vil bli sendt ut til underskriverne sammen med aksjonens plattform. Videre har AU i Oslo laget en løpeseddel om "Faglig Første mai Front" og deres holdning til lønnsstoppen som ble delt ut på "FFFs" stiftelsesmøte, og Bergenslaget har arrangert et møte for tilitsmenn og andre interesserte i Bergen.

FALs største problem og hinder for mer utadvendt virksomhet er aksjonens økonomi. Dette har forverret seg ytterligere i den senere tiden da Kommunistisk Arbeiderforbundsom tidligere har sørget for gratis trykking og dekket portoutgiftene, ikke lenger ser seg i stand til dette. For i det hele tatt å nå ut til underskriverne med det materialet vi sitter inne med, har AU i styret vedtatt å innføre en kontingent på 30 kr. for de som ønsker å være medlem i aksjonen. Da dette på langt nær dekker de reelle utgiftene vil vi få ved en mer utadvendt virksomhet, håper vi flest mulig bidrar med mer.

Som sagt ønsker FAL å få igang mer utadvendt virksomhet. Vår korte gjennomgang av "venstre-sidens" måte å bekjempe lønnsstoppen på, og deres taktikk foran tariffoppgjøret viser nødvendigheten av FALs eksistens. Situasjonen i dag er at det ikke finnes noen organisasjon i og for arbeiderklassen som kan ta fatt i den eksisterende misnøyen og utvikle denne slik at den munner ut i en effektiv kamp mot sosialdemokratiet og dets krisepolitikk. En politikk som bl.a. kjennetegnes ved at fagorganisasjonen knyttes stadig sterkere til, og blir mer og mer en del av det borgerlige statsapparatet og brukes til å forhindre den økonomiske og politiske kampen.

Hvis FAL skal makte denne oppgaven, dvs. å organisere en kjerne av klassebevisste individer som kan fungere som et koordinerende organ for politiske studier og aktiv handling rundt på arbeidsplassene vil det i hovedsak være avhengig av deltakernes initiativ og aktivitet. Hvis medlemmene ikke aktiviseres og aktiviserer seg selv ved studier og spredning av de politiske analyser som ligger til grunn for plattformen gjennom diskusjon der hvor dette er

mulig, vil det være liten grunn for at aksjonen fortsetter. En aksjon bestående av et aktivt styre og passive medlemmer vil kunne karakteriseres som et informasjonsbyrå mot lønnsstoppen og grunnlaget for aksjonen vil falle bort. Vi oppfordrer derfor alle som støtter oss om å gå aktivt ut å støtte aksjonen ikke bare politisk, men også økonomisk.

AU/ved formannen
Faglig Aksjon mot Lønnsstopp
Boks 8233 - HAMMERSBORG
OSLO 1

Mandag 12. mars gikk skuespillerne ved de aller fleste teatrene i landet til streik. Årsaken til streiken var at de mente en del skuespillere ved Nationalteatret og Trøndelag teater var blitt sagt opp på urettmessig vis. Kravene de streikende stilte var at de oppsagte skulle tas inn igjen.

I utgangspunktet var streiken rettet mot det fullstendig uholdbare forhold at skuespillere som hadde vært fast ansatt i en årrekke sto fullstendig uten oppsigelsesvern og var fullstendig overlatt teatersjefens smak og for godt befinnende. Slike arkaiske ansettelsesforhold finner en i dag bare for skuespillerne og selvfølgelig ikke for det tekniske personalet. Årsaken til denne tilbakevendende ordningen er naturligvis selve det forhold at det skal ligge kunstneriske forhold til grunn for ansettelsesforholdet, ansiennitetsprinsippet blir fullstendig oversett.

TEATER-KONFLIKTEN

For å få slutt på dette forholdet må skuespillerarbeid bli likestilt med annet arbeid hva ansettelsesforhold angår, slik at skuespillerne kommer inn under samme oppsigelsesvern som andre ansatte. Det betyr at etter ei prøvetid får skuespillerne fast ansettelse, og at de deretter ikke kan sparkes ut fra kunstneriske vurderinger.

Denne linja ble imidlertid ikke kjørt fram av Norsk Skuespillerforbund gjennom den valgte streikekomiteen. Skuespillerforbundet var nemlig allerede involvert i forhandlinger om opprettelse av kunstneriske råd som skulle vurderer ansettelse og eventuelle oppsigelser ut fra rent kunstneriske kriterier. Ved at skuespillerne ved de enkelte teatrene selv skulle sitte i disse rådene, var tanken at dette skulle sikre bedre og sikrere ansettelsesforhold ved teatrene.

Ved forhandlingene oppnådde Skuespillerforbundet å få igjennom opprettelsen av slike kunstneriske råd. Dette gjorde det samtidig mulig å få til en løsning på konflikten ved at oppsigelsene ble trukket tilbake og at de oppsagte skuespillerne vurderes på nytt av de nyopnevnte kunstneriske rådene. Det eneste konflikten derfor har stått om i det siste, er hvorvidt de kunstneriske rådene skal foreta vurderingene av de oppsagte straks eller om det først skal kunne skje etter februar neste år.

Dette var ikke stort å streike for, og partene kom da også fram til et anbefalt forslag allerede før Arbeidsretten rakk å dømme streiken ulovlig. Enighet ble oppnådd på et "saksforberedende møte" hos formannen i Arbeidsretten den 26. mars, etter at et liknende møte var avholdt den 23. mars. Det som i det lengste blokkerte for forslaget var styreformann Hauge uvilje mot å tape prestisje ved i det hele tatt å gjeninnføre de oppsagte.

Det de streikende har oppnådd ved sin aksjon er svært lite. Fremdeles skal det ligge kunstneriske vurderinger til grunn for oppsigelser av skuespillere, men i motsetning til før skal vurderingene foretas av et kunstnerisk råd hvor de ansatte selv er representert. Hvilke forhold dette vil skape skuespillerkolleger imellom, er det ikke vanskelig å tenke seg. Det å bli sagt opp av et kunstnerisk råd er heller neppe særlig bedre enn å bli sagt opp av en teatersjef, snarere tvert imot. Skuespillerforbundets linje har derfor vært å lage ris til egen bak, og det eneste positive streiken har resultert i, er at de oppsagte blir tatt inn igjen.

PROLETARISK INTERNASJONALISME OG 'SOSIALISME I ETT LAND'

I den røde Arbeideren nr. 3 for i år brakte vi en artikkel som omhandlet bolsjevikenes anstrengelser for å lede den sovjetiske arbeiderklassens bygging av sosialismen på basis av en selvstendig økonomi innenfor ett enkelt land. Det er kommet flere reaksjoner på artikkelen. Dels i form av ønsker om at den følges opp av en bredere behandling av dette viktige spørsmålet. Og dels også i form av et polemisk svar som vi gjengir deler av i det følgende. Det er svært positivt at den opprinnelige artikkelen har provosert utopister i vår umiddelbare nærhet til å tone flagg. Og når vi trykker deler av dette leserinnlegget, er det ikke fordi det i seg selv har form av konstruktiv, kommunistisk kritikk. Tvert om, som det vil framgå. Det bidrar nettopp til at en lettere kan trekke den nødvendige demarkasjonslinje mellom marxisme-leninisme og "rådkommunisme".

OM PROLETARIATETS DIKTATUR ELLER SOSIALISME I ETT LAND

Det er mere enn en grunn til å kommentere artikkelen "Sovjet-sosialisme i ett land" som ble publisert i den røde Arbeideren nr. 3.1979. Den er nemlig både mangelfull og feilaktig. Artikkelen makter ikke engang å gi svar på det mest elementære i spørsmålet om proletariats diktatur eller sosialisme i ett land.

Artikkelens viktigste svakheter kan deles inn i tre:

- 1) Den gir inntrykk av at "proletariats diktatur" og "sosialisme" er samme sak.
- 2) Artikkelen skiller ikke mellom å begynne den sosialistiske oppbygginga og sosialismens fullstendige seier
- 3) Slik redaksjonen konkluderer i siste setning, kan det ikke tolkes på annen måte enn at de tror det er mulig med "sosialisme i ett land".

Til punkt 1: La oss innlede med noen revolusjonære sannhetsord. Karl Marx skrev dette (1): "Mellom det kapitalistiske og det kommunistiske samfunnet ligger perioden da det ene revolusjonært forvandles til det andre. Til dette svarer også en politisk overgangsperiode, og staten her kan ikke være noe annet enn proletariats revolusjonære diktatur".

Vladimir I. Lenin følger opp (2): "Teoretisk sett råder det ingen tvil om at det mellom kapitalismen og kommunismen ligger en viss overgangsperiode som i seg må forene trekk eller egenskaper hos begge disse samfunnsøkonomiske formasjonene."

Den uendelige rekken med varianter av den småborgerlige sosialismen kan i høyden strekke seg til å gulpe opp disse sitatene som fraser. Noen dyptgripende analyse og forståelse har de imidlertid aldri hatt. Dette kommer ikke minst fram når vi skal skille teoretisk og vitenskapelig mellom proletariats diktatur og sosialisme. For de småborgerlige empiristene innbiller seg faktisk at disse to stadiene er samme sak. Alle kaster de seg om halsen til hverandre med den nasjonalistiske og utopiske tesen om "sosialisme i ett land". Revolusjonære bolsjevikere lar seg ikke forbause over det. Vi er nemlig ikke av den typen som innbiller oss at revisjonismens småborgerlige stormtropper frivillig skal sage av greina de sitter på.

Bolsjevikene V. I. Lenin skriver (3)

"Under det kommunistiske samfunnets første fase (som vanligvis kalles sosialisme) oppheves således ikke den 'borgerlige retten' fullstendig, men delvis, bare etter graden av den allerede oppnådde økonomiske forandring, dvs. bare i spørsmålet om produksjonsmidlene."

Og videre (4):

"Det som vanligvis benevnes sosialisme kalte Marx det kommunistiske samfunnets 'første' eller lavere fase."

De småborgerlige sosialistene makter heller ikke å få inn i skallen at borgerskapet vil eksistere under proletariats diktatur. Faktum er at det er forholdsvis lett å ekspropriere borgerskapet fra produksjonsmidlene. Men dermed å si at de er avskaffet som klasse er fullstendig utopi og revisjonisme. Som V. I. Lenin poengterer så vil klassene eks-

sistere under den revolusjonære-politiske overgangsperioden. Forskjellen er bare den at formene på klassekampen skifter. Dette til forskjell fra Stalin som anså at ekspropriering var nok.

Poenget er at alle klassene vil definitivt forsvinne i løpet av sosialismens første del. Sosialismen eller kommunismens første fase innebærer derfor klassenes avskaffelse.

V. I. Lenin skriver (6):

"Sosialismen innebærer klassenes avskaffelse."

Og videre (7):

"Sosialismen innebærer klassenes avskaffelse. Proletariats diktatur har gjort alt hva det kunne for å avskaffe klassene. Men klassene kan ikke avskaffes med en gang."

Å forstå den vitenskapelige forskjellen mellom proletariats diktatur og sosialisme er svært viktig.

Til punkt 2 og 3:

Vi har allerede slått fast at klassekampen eksisterer under proletariats diktatur. Først i løpet av sosialismens første del vil klassenes avskaffelse være et faktum. I dette ligger skillet mellom å bygge sosialismen og dens fullstendige seier. Det er nemlig to forskjellige ting som samtidig er intimt sammenknyttet. Følgende kriterier kan vi tillegge sosialismens seier:

- 1) Den proletariske verdensrevolusjonen har seiret i de framskredne land. Det imperialistiske verdenssystemet er brutt sammen.
- 2) Klassene avskaffes.
- 3) Staten er i full gang med å dø bort. Statens oppgave blir nå av rent samfunnsorganisatorisk og ikke-klassemessig art. I marxistisk definisjon må vi nå anvende begrepet kollektiv samfunnsorganisator, istedenfor "stat".
- 4) Samfunnets arbeidere og tjenesteytende blir alle ansatt i samfunnsorganisasjonen.
- 5) Enkeltpersoner kan ikke lenger tillegne seg produksjonsmidler.

Dette er bare en enkel skissering. Nå nevner redaksjonen ikke dette forholdet. De snurter ikke engang borti det. Men enda verre blir det når de underslår forskjellen på å bygge sosialismen og dens fullstendige seier. Så for å få hjernen på gli hos de nasjonale "i ett land sosialistene", skal vi for en gangs skyld komme drassende med et Stalin-sitat (8):

"Trotskij har ennå aldri sagt, verken i brosjyren 'Mot sosialismen

eller mot kapitalismen" eller i de følgende skrifterne, at vi i vårt teknisk tilbakegående land kan bygge sosialismen ferdig. Å bygge sosialismen og bygge sosialismen ferdig, er to forskjellige ting."

Dette er isolert sett helt korrekt. Men det skulle ikke gå lenge før konjunkturpolitikeren Josef V. Stalin snudde tvert om. Etter Lenins død kom Stalin med følgende sure oppgullp (9):

"Tidligere anså man revolusjonens seier i ett enkelt land for umulig, i det man antok at seieren over borgerskapet krever felles aksjon av proletarene i alle framskredne land eller i det minste i de fleste av disse land. Nå svarer denne oppfatningen ikke lenger til virkeligheten."

Som en logisk videreføring av vrøvlet som ble servert i 20-åra uttalte Stalin i 1936. (12):

"Således er det sosialistiske systemets fullstendige seier innen alle folkehusholdningens sfærer, nå et faktum."

Og (13):

"Vårt sovjetsamfunn har nådd så langt at det alt i hovedsak har virkeliggjort sosialismen, skapt det sosialistiske systemet, dvs. realisert det som marxistene med andre ord kaller kommunismens første eller lavere fase."

I 1939 overgår Stalin fullstendig seg selv ved å påstå at Sovjetunionen var på vei mot kommunismens fullstendige seier. (14):

"Den andre fasen er perioden fra likvidering av de kapitalistiske elementene i by og land til det sosialistiske samfunnsystemets fullstendige seier og antakelsen av den nye forfatningen... Funk-

sjonen av militær undertrykking innenfor landet bortfalt, døde bort, for utbyttingen er avskaffet, det finnes ikke lenger utbyttere og ingen å undertrykke.... Vår stats hovedoppgave innen landet består nå i å utføre et fredelig økonomisk-organisatorisk og kulturelt oppdragende arbeid."

Hva i all verden er det som skiller Stalin fra Krustsjov/Bresnjevs tese om "hele folkets stat" under den påståtte kommunismen i Sovjet? Ingen ting, absolutt ingen ting. Ikke så rart. For enhver skarpsindig revolusjonær marxist vet at det er kontinuitet mellom Stalin og Bresnev.

Mot dette vil vi trekke fram den store Lenin (16):

"Den endelige seier vil vi først nå når vi lykkes i å styrte den internasjonale kapitalismen, som støtter seg på den fryktinngydende styrken i sin teknikk og sin disiplin."

Og (17):

"Den fjerde verdenskonferansen minner proletariats i alle land om at den proletære revolusjonen aldri kan seire innen ett enkelt land. Den kan bare seire i internasjonal skala, som en verdensrevolusjon."

Og videre (18):

"Når bolsjevikkene begynte revolusjonen, sa de at vi kunne burde innlede den. Men samtidig glemte vi ikke at man bare kunne fullbyrde den, bringe den til sin endelige,

seier gjennom å ikke begrense seg til Russland, men å beseire den internasjonale kapitalen med hjelp av en rekke land."

En annen framtreddende bolsjevikkleder, Lev Trotskij, skriver dette (19):

"For proletariats i hvert europeisk land og i enda høyere grad for Sovjetunionen... er det av største betydning å spre revolusjonen til nærliggende land og med våpen i hånd understøtte opprør der."

Bjørn Olav Kvidal

Kildehenvisninger:

(Kvidals kilder er stort sett svenske utgaver. Sitatene herfra har vi oversatt til norsk, drA)

1. Karl Marx, "Kritik av Gothaprogrammet".
2. V. I. Lenin, "Valda Verk i 3 band", bd. 3 side 215.
3. "VV i 3 bd.", bd. 2 s. 292.
4. Ibidem, s. 295.
6. "VV i 3 bd." bd. 3 s. 219.
7. Ibidem s. 221.
8. J. V. Stalin, "Værker", bd. 8 s. 180-181, dansk utg.
9. J. V. Stalin, "Om leninismens grunder", svensk utg.
12. J. V. Stalin, "Leninismens problem", s. 782, sv. utg.
13. Ibidem s. 789.
14. Ibidem s. 911-12.
16. V. I. Lenin, "Tal inför Moskva-sovjeten", april 1918.
17. Den Kommunistiske Internasjonales 4. Verdenskonferanse, Moskva 1922.
18. V. I. Lenin, "Tal vid konferansen för representanter från exekutivkomiteerna för distrikt, härader och byar," 1920.
19. L. D. Trotsky, "Den permanente revolutionens epok", s. 130 sv. utg.

Hva mente Lenin om sosialismen og proletariats diktatur? Les vårt svar til Bjørn Olav Kvidal

SVAR

Den "skarpsindige, revolusjonære marxist" BOK oppfordrer seg selv og andre til å skrelle vekk fraser. I motsetning til ham selv vil vi ta oppfordringen til følge og gå rett på saken.

SOSIALISME - KOMMUNISME

På ett punkt har BOK helt rett. Dette skyldes at han er i stand til å si tere korrekt og isolert. Sosialismen og kommunismen utgjør ikke forskjellige produksjonsmåter og samfunns-systemer. De betegner to ulike faser ved én og samme produksjonsmåte, kommunismen. Sosialismen er kommunismens lavere fase, det gryende Nye i sin ennå vaklende, spede og uferdige form, barnet som må kjempe seg ut av kapitalismens skjød. Og volden er dette nye samfunns "fødselshjelper", som Marx uttrykte det.

Under sosialismen vil arbeiderklassen derfor ennå trenge en stat: et voldsapparat til undertrykking av borgerskapet; en oppdragelses- og skoleringsanstalt for hele befolkningen; et utøvende organ til realisering av arbeiderklassens og kommunismens (partiets) ledelse - og framfor alt: et økonomisk sentralapparat til forening av hele samfunnet i én, enhetlig husholdning, i kommunis-

tisk produksjon og distribusjon truffet gjennom ved statlig hjelp.

I kommunismens lavere fase trengs altså staten som et redskap for en klassens undertrykking av andre (og noe annet er ikke staten, til syvende og sist).

I sitt klassiske verk Staten og revolusjonen behandler Lenin dette spørsmålet mønstergyldig klart:

"For så vidt som produksjonsmidlene blir felles eiendom, kan ordet 'kommunisme' også brukes her, forutsatt at vi ikke glemmer at dette ikke er fullstendig kommunisme... I sin første fase eller første stadium kan kommunismen ennå ikke være økonomisk fullmoden og helt fri fra tradisjonene eller sporene av kapitalismen. Derav følger den interessante foreteelse at kommunismen i sin første fase beholder 'den borgerlige retts strange horisont'. Selvsagt forutsetter den borgerlige rett med hensyn til fordelingen av forbruksproduktene uunnagelig også eksistensen av den borgerlige stat, for retten er ingen ting uten et apparat som er i stand til å tvinge til å overholde rettsnormene.

Derav følger den slutning at under kommunismen består ikke bare den borgerlige rett i en viss periode, men også den borgerlige stat - uten borgerskapet." (Utg. Ny Dag 1970, s. 136-137)

Under sosialismen vil altså riktig nok ikke borgerskapet ha noen eksistens som klasse. Men det vil eksistere sosiale relasjoner av klassemessig natur, og klassekampen vil måtte fortsette like fram til kommunismens høyeste stadium.

Sosialismen er ikke kjenne-tegnet ved at klassene og deres grunnlag ganske enkelt er forsvunnet og staten blir et apparat til fredfylt administrasjon, slik BOK hevder. Arbeidernes væpning forsvinner ikke for klassene endegyldig

og er overvunnet - og det er nettopp ikke tilfellet for det "er blitt umulig for et nytt borgerskap å eksistere", som Lenin sier et annet sted. Først da, når klassene ikke lenger har noen grunn, er klassekampen noe som bare tilhører historien.

Når BOK siterer Lenin at "Sosialismen betyr klassenes avskaffelse", skjønner han ikke hva han selv siterer. For sosialismen betyr intet annet enn prosessen henimot den tilstand der klasser ikke kan gjenoppstå (like lite som det germanske stammesamfunn kan oppstå i dag). Han skjønner ikke forskjellen på den statlige og den samfunnsmessige likvidering av borgerskapet som klasse - at den første finner sted under sosialismen og den andre under kommunismen samtidig som det bare er den begynnende sammen-smeltning av stat og samfunn som gir første fase retning og innhold.

I tillegg lar han seg forvirre av at Lenin svært ofte rett og slett bruker ordene sosialisme og kommunisme synonymt, og dessuten av at "klassenes avskaffelse" under sosialismen betegner en prosess og ingen tilstand.

Når Lenin kan bruke ordene om hverandre uten dermed å forfalle til revisjonisme, skyldes det nettopp det forhold BOK selv er inne på: at sosialismen og kommunismen har ett og samme identiske innhold.

Men hvorfor legges det bl. a. av Lenin slik vekt på å skille mellom disse fasene, på å framheve som eget stadium den tilstand der det er blitt "umulig for borgerskapet å eksistere"?

KOMMUNISMENS HØYERE FASE

Fordi en ny produksjonsmåte først er etablert på en reell måte når den fullt og helt står på egne bein og ikke må støtte seg på ytre tvangstiltak.

I Staten og revolusjonen skriver Lenin videre at

"nødvendigheten av å overholde de enkle grunnreglene for et hvert samliv mellom mennesker meget snart vil bli en vane" (s. 140)

Forts. neste side

PROLETARISK ...

Da først vil nemlig det "kommunistiske prinsipp" opphøre å være et "prinsipp" og smelte sammen med menneskenes materielle livsvilkår. Det vil ikke lenger ha behov for å holdes i hevd (via parti og stat) opp mot spontane krefter i det eksisterende samfunn.

Det er kommunismen qua resultat av proletariatets klassekamp som gir vår bevegelse mål og mening, ja: identitet i dag. Uten denne konkrete målsetningen skli en umiddelbart over i reformismen. Arbeiderklassens revolusjonære identitet, bestemmelsen av dens objektive inter-

esser her og nå er jo uløselig knyttet til kommunismen som klassen i kraft av hele sin proletariske livssituasjon "krever".

Det er altså uhyre viktig å slå fast at målet ikke er sosialismen.

Men omvendt er det akkurat like viktig å slå fast at denne innholdsidentiteten (sosialismen er bare sosialisme hvis den fører med seg begynnende realisering av kommunismen) stiller enhver klassebevisst arbeider som har vært med på å nedkjempe borgerskapet i et land og etablere proletariatets diktatur, overfor oppgaven å organisere hele samfunnsøkonomien kommunistisk, så langt det lar seg gjøre. Og det vil si: ikke ved å "innføre" kommunismen (den høyeste fasen), men å skape en enhetlig samfunnsøkonomi som ledes av kommunistiske prinsipper. Å etablere en sosialistisk økonomisk basis betyr verken mer eller mindre enn dette, og det er dette striden om

SOSIALISME I ETT LAND

gjaldt og gjelder. Det er da også her BOK og alle hans likesinnede (og de er mange, i vårt tiår, kjennetegnet som det er av utopistiske mellomlagsopprør) svikter totalt.

Den mest flyktige gjennomlesning av noen av Lenins skrifter fra de siste fem år av hans liv vil også overbevise fullstendig om hva som for ham hele tiden var det maktfullgittende: å organisere den nasjonale, sovjetrussiske økonomien etter kommunistiske prinsipper - og i påvente av revolusjonen i andre land å etablere en selvstendig økonomisk basis for sosialismen i sovjetrepublikken.

NEP (den "nye økonomiske politikken") var det første bevisste skrittet på denne veien. I anledning introduksjonen av denne skriver han:

"vi gjorde den feil å beslutte oss for å gå direkte over til kommunistisk produksjon og distribusjon (Lenin tenker her på perio-

den med "krigskommunisme", drA-red.) Vi tenkte at bøndene under systemet med rekvirering av overskuddsmaten ville gi oss den nødvendige kornmengde som vi kunne distribuere blant fabrikkene og slik oppnå kommunistisk produksjon og distribusjon." (Collected Works bd. 33, s. 62)

Ut fra sin måte å benytte sitater på vil BOK antakelig hevde at bolsjevikene og Lenin på dette tidspunkt hevdet det realistiske i å gå over i kommunismens høyere fase bare vanskene med bøndene ble overvunnet net.

Videre i samme bind (som omfatter årene 1921-1923) sier Lenin følgende om hvilke oppgaver revolusjonen fram til da (1921) hadde gjennomført:

"Skapelsen av den økonomiske basis for det sosialistiske system; dens hovedtrekk på de viktigste og mest fundamentale områder er bare ennå ikke fullført." (s. 112)

Vil kanskje BOK hevde at Lenin her skyter sosialismen (og nettopp ikke proletariatets diktatur, som vi aldri har satt identisk med sosialismen) inn i en ennå usikker framtid?

Men se videre hva han f.eks. skriver om de første revolusjonsårene, om de dagsaktuelle oppgavens karakter:

"I løpet av disse to årene (1918-1920, drA) har vi fått noe erfaring i å organisere på basis av sosialismen. Det er grunnen til at vi kan og burde gå løs på problemet med kommunistisk arbeid, eller vi burde heller, for det ville være mer korrekt, ikke

snakke om kommunistisk, men om sosialistisk arbeid. For vi har ikke å gjøre med det høyere, men med det lavere, det første utviklingsstadium for det nye sosiale system som vokser ut av kapitalismen." (Coll. W. bd. 30, s. 517)

Lenin oppfattet ikke spørsmålet om sosialismens "mulighet" i ett land som en akademisk tvist, men praktisk, som ett med de oppgavene bolsjevikene hva enten de ville det eller ikke så seg stilt overfor. Og framfor alt forholdt han seg stikk motsatt BOK's syn at bare proletariatets politiske herredømme, dets statlige diktatur, skulle være mulig i Russland etter 1917.

Lenin ledet bolsjevikene og arbeiderklassen i intet mindre enn den erklærte oppgave å "fullføre grunnlaget for sosialistisk økonomi" (i Sovjet! - bd. 33 s. 207. Se også eks. s. 290, s. 301, s. 427 i samme bind - her er det ikke mye igjen av BOK's sosialisme" definisjon.)

Kanskje aller klarest kommer partiets målsetning under Lenin til uttrykk i følgende, etter hvert velkjente uttalelse:

"Ja, er ikke statens makt over de storindustrielle produksjonsmidler politisk makt i proletariatets hender, proletariatets allianse med de mange millioner små og meget små bønder, proletariatets garanterte ledelse av bøndene etc. - er ikke dette alt som er nødvendig for å bygge et fullstendig (complete) sosialistisk samfunn ut av kooperativene... Det innebærer ennå ikke bygging av det sosialistiske samfunn, men det er alt som er nødvendig og tilstrekkelig for det." (Bd. 33 s. 468)

Vi kan også vise hvordan Lenin uttrykkelig setter opp langt videre mål enn å bevare det politiske herredømmet og tvert om går inn for å framskaffe en ny basis - for sosialismen:

"Produktivkreftenes utvikling i Russland har ikke nådd det nivå som gjør sosialisme mulig." Alle heltene fra den annen Internasjonale... slår på trommene med dette utsagnet...

Hva om situasjonens fullstendige håpløshet ved å stimulere tifold arbeidernes og bøndenes anstrengelser ga oss anledning til å skape sivilisasjonens fundamentale forutsetninger på en annen måte enn de vest-europeiske land?

Hvis et bestemt kulturelt nivå er påkrevet for å bygge sosialismen... hvorfor kan ikke vi begynne ved på en revolusjonær måte å framskaffe forutsetningene for dette bestemte kulturelle nivå, og så, ved hjelp av arbeider- og bonderegjeringen og sovjet-systemet, fortsette for å innhente de andre nasjonene?" (Bd. 33, s. 479, skrevet 16.1.1923!)

For å oppsummere så langt, så håper vi å ha illustrert at BOK i hvert fall ikke kan påberope seg Lenin når han og andre av en eller annen grunn ivrig benekter muligheten for å realisere en bare begynnende kommunistisk produksjon og distribusjon på en del av kloden.

Og vi ser at BOK ved å påpeke (korrekt) identiteten (innholdsmessig) mellom sosialismen og kommunismen trekker gal konklusjon: begge deler skyves ut i en fjern - og ikke handlingsrelevant - framtid. Vi kommer da til den egentlige kontroversen slik den første gang trådte fram som en strid mellom politiske retninger innen SUKPb (Sovjetunionens Kommunistiske Parti) på 20-tallet.

STALIN - TROTSKIJ

Hvilke handlingsalternativer ble de russiske kommunistene tvunget til å velge mellom da de måtte innse at revolusjonen i Vest-Europa ikke kom når de hadde ventet? Rett og slett kapitulasjon eller oppbygging av et foreløpig selvstendig sosialistisk samfunn. Resonnementet bak det første standpunktet, som særlig ble utviklet av Trotskij, slo ganske enkelt fast at den proletariske revolusjon "er" internasjonal og kommunismen likeså - og "derfor" var det angivelig umulig å bygge opp en egen, nasjonal samfunnsøkonomi.

Trotsky's synspunkter er velkjente fra flere av hans egne skrifter. De ble i det store og hele også retningsgivende for hele "venstreopposisjonen" i partiet fra 1925 til 1930. I sin Plattform fra 1927 slår "opposisjon en" fast:

"En hel serie framtidige fem-årsplaner vil etterlate oss langt bak de avanserte vestlige lands nivå. Hva vil skje i den kapitalistiske verden i løpet av denne tiden? ... Hvis en innrømmer muligheten for at den blomstrer på ny noen tiår, da er snakket om sosialisme i vårt tilbakeliggende land et ynkelig vrøvl. Da vil det være nødvendig å si at vi tok feil i vår vurdering av hele epoken som en epoke med kapitalistisk tilbakegang. Da vil Sovjetrepublikken vise seg å ha vært det andre eksperiment med proletarisk diktatur etter Pariskommunen - bredere og mer fruktbart, men bare et eksperiment." (Sistert fra: Leon Trotskij, The Revolution betrayed, New York 1972, s. 297)

Med andre ord: Oktoberrevolusjonen ville i lys av alle seinere begivenheter ha vist seg som forfeilet. Betegnelsen "kapitulasjon" ovenfor er med andre ord ingen karikering. Og i det avgjørende spørsmålet den gang, i denne kontroversen sto Stalin fram med den generelt sett eneste riktige, nødvendige politiske linjen:

"Men hva betyr byggingen av sosialismen hvis denne formelen oversettes til et konkret klasespråk? Å bygge sosialismen i Sovjetunionen betyr å overvinne vårt, sovjetiske borgerskap i kampens løp ved våre egne krefter. Spørsmålet dreier seg altså om dette: Er proletariatet i Sovjetunionen i stand til å overvinne sitt eget, sovjetiske borgerskap? ... Slik og slik alene står spørsmålet." (Stalin: Works, bind 9, s. 22)

Det spørsmålet dreide seg om, var altså verken mer eller mindre enn mulighetene for å fortsette en politikk med klart definert kommunistisk målsetning på sovjetisk jord. Den sovjetiske arbeiderklassen gikk løs på oppgaven med å industrialisere landet - og den gjennomførte den, la den avgjørende basis for en harmonisk sosialistisk økonomi. Og for det andre ledet bolsjevikene kollektiviseringen av landsbygda, den andre hovedforutsetningen for å etablere en forent og høyt utviklet samfunnsøkonomi. Og den kursen partiet slo inn på her, var, med alle sine feil og mangler, det eneste brukbare

utgangspunkt for framskritt i det hele tatt. Ja, først sett i lys av oppgavene bolsjevikene satte seg fore å gjennomføre i og med den første femårsplanen, blir det i det hele tatt meningsfylt å snakke om feilaktige versus riktige linjer.

Og på bakgrunn av nettopp den allmenne strategien som først ble lagt fram av Stalin er det at Stalins egne brister klart framtrer. Her er det da nødvendig å kommentere også disse, som alt i alt må føres tilbake til en teoretisk svikt alt i 1925.

KOMMUNISME I ETT LAND?

Det finnes en tvetydighet i flere av Stalins utsagn fra 1925 av og utover. Når han snakker om muligheten for "sosialismens fullstendige seier" i ett land, er det riktig slik vi nettopp har vist at han selv definerte oppgaven: å likvidere det russiske borgerskap som klasse og etablere et fullstendig sosialistisk samfunn.

Andre steder uttaler han seg i midlertid i retning av at han med dette mener at også kommunismen som sådan skulle la seg realisere nasjonalt. Dette er særlig tydelig i de skrifter etter 1935 (bl.a. fra 1939, som BOK siterer fra) der temaet er faren for kapitalistisk restaurasjon. I den grad Stalin ikke lenger ser det sosiale og økonomiske grunnlaget for klassenes eksistens og dermed faren for restaurasjon innad i Sovjetunionen, men bare ut fra muligheten for imperialistisk intervensjon (evt. via

agenter i Sovjetunionen) proklamerer han i realiteten kommunismens seier i ett land.

Men dette er definitorisk, begrepsmessig og i neste omgang praktisk feilaktig forsåvidt som denne tilstanden, kommunismens endelige seier, bare er mulig "universelt", dvs. i verdensmålestokk. I historisk perspektiv er dette uomtvistelig.

Stalins feiltakelse (som i begynnelsen var en uklarhet) på dette punkt fikk direkte og alvorlige følger, for de metoder som ble anvendt for å bekjempe og overvinne klassefjenden i Sovjetunionen.

Ingen kommunist kan ha interesse av å underslå disse kjensgjerningene om Stalins utilstrekkelighet. Men som sagt: De viser seg som mangler først for den som i det hele tatt prøver å følge opp forsettet fra Stalin - å bygge sosialismen i de(t) land der revolusjonen er blitt gjennomført.

Mao Tsetungs store og uomtvistelige fortjeneste som marxist-leninist ligger kanskje framfor noe i at han i bestrebelsene på å bygge sosialismen klart innså borgerskapets eksistensgrunnlag i hele epoken, at han forsto at klassekampen følgelig måtte føres uavbrutt helt til alle borgerlige relasjoner i basis var overvunnet, og at han også kom langt i å utvikle nye metoder for å føre denne kampen - framfor alt: ved å framstille motsetninger i samfunnet som politiske.

De som snur ryggen til problemene med sosialistisk oppbygging på nasjonal grunn, blir ikke bare ute av stand til å løse de spørsmål f.eks. KKP har stått overfor; de kommer ikke engang så langt som til å stille dem.

HVEM ER NASJONALSINNET?

BOK-standpunktet representerer i virkeligheten det motsatte av proletarisk internasjonalisme. Det er han og hans meningsfeller som opererer med skillet nasjonalt/internasjonalt som et absolutt, dvs. ikke med det "universelle" som et vesenstrekk ved et nytt samfunn, men som et aktuelt kjernepunkt og nøkkelledd, som et begrep med samme status som privateiendom, varebytte, klasser og andre konkrete angrepspunkter for arbeiderklassen. Nasjonalismen inngår her, men ikke nasjonene.

YLI...

Selvsagt støtter vi fullt ut arbeidet for én organisasjon. Men når UH splittet ut på et klart politisk grunnlag, får sannelig enheten bli like politisk - men progressiv! Nå blir det derimot i motsetning til alltid tidligere foretatt valg på utelukkende partipolitisk grunnlag, og det er RU som har gjort knefall for UH og ikke omvendt.

For det er selvsagt ikke tilfeldig at YES blir oppløst. UH har ingen ting å være redd for. RU går inn for å legge all aktiv interessekamp og all enhet med klassebevisste arbeidere på hylla. De har allerede fått forandret YLI's embleme fra "For yrkesskoleelevenes og lærerlingenes kamp" til deres "engasjement". Dette ble forandret på landsmøtet i fjor. RU mente det ville føre til "breiere oppslutning om organisasjonen". Og det har de jo forsåvidt fått rett i.

YLI-styret prøver nå konsekvent å unngå ordet "kamp" i uttalelser.

Man må skille mellom det som vil bli realisert i kampens løp og de oppgaver gjennom hvis løsning det vil bli det. Ingen normal person vil finne på å mobilisere arbeiderne i de enkelte land i dag til felles aksjon for å knuse all verdens borgerskap samtidig. Ikke desto mindre er det nettopp det som vil bli sluttresultatet av oppgjørene med hver enkelt borgerklasse. Dette viser nettopp hvor dypt internasjonal proletariatet som klasse er: Internasjonalismen er det skjulte premiss for all proletarisk handling - et premiss det er kommunismens oppgave å skape bevissthet om, for gjennom det å skape solidaritet mellom alle ledd i klassen.

Dette gjelder både i tid og i rom. Både de første famlende forsøk på å begynne realiseringen av kommunismen i ofte tilbakestående og "primitiv" samfunn og kampene under de mest fjerne himmelstrøk må anerkjennes som deler av hele klassens frigjøringskamp gjennom hele epoken fram til kommunismen.

På samme måte kan helhetens interesse ivaretas ved en styrking av delen. Det eksisterer overhodet ingen motsetning mellom ivaretagelsen av hele arbeiderklassens interesser og støtten til de nasjonale delene. Det internasjonale kan realiseres via det nasjonale, bare aldri via det nasjonalistiske. Marxister opererer jo ikke med nasjonale grenser som høyeste referansepunkter. Tvert om betrakter vi alltid forholdet til nasjonen som taktisk, som et hensiktsmessig hets spørsmål. Siden proletariatets kamp i sitt innhold er internasjonal, lider den ikke nederlag om den tvinges inn i nasjonale former. Og her har Stalin formulert poenget så godt som noen:

"Partiet anser at det sovjetiske proletariatets "nasjonale" og internasjonale oppgaver smelter sammen i den ene generelle oppgave å frigjøre proletarene i alle land fra kapitalismen, at interessen av å bygge sosialismen i vårt land helt og fullstendig smelter sammen med den revolusjonære bevegelses interesse i alle land til en generell interesse av den sosialistiske revolusjons seier i alle land." (Bd. 9, s. 28)

Og støtteerklæringer og -arbeid til streikende arbeidere er det omtrent slutt på. Før skulle YLI støtte hver eneste lille aksjon som pågikk i det landet. Nå er det slutt på aktiv mobilisering og støtte.

UH-folkene har aldri gjort annet enn å sabotere yrkesskoleelevenes og lærerlingenes interessekamp. Nå stemte de samme folka på RU's formannskandidat. Formålet med å få til én organisasjon igjen må være at den samler alle de kampinnstilte elevene og ikke de som saboterer kampen. Nå blir det i stedet slik at RU og UH prøver å forvandle YLI som i følge statuttene skal være "partipolitisk uavhengig", til en interesseorganisasjon for sine partier.

Rød Ungdom følger godt opp Deng Xiaopings linje for samarbeid med ens eget lands borgerskap. Vi synes vi husker et gammelt slagord "Enhet mot høyre". Det er nå blitt til "Enhet med Høyre".

Observator

DOLLAR OG VÅPEN I MIDT-ØSTEN

Fredsavtalen mellom Egypt og Israel som helt og fullt har stått i USA's regi, mangler selvsagt i sitt politiske innhold enhver mulighet til å skape fred i Midt-Østenområdet. Dette er heller ikke hensikten med fredstraktaten fra Washington. Tvert om representerer den i sin kjerne en økende tendens til imperialistisk rivalisering i Midt-Østen og fortsatt en dertrykkelse av den palestinske frigjøringskampen. I tillegg til dette, mangler avtalen totalt en bredere politisk støtte i den øvrige arabiske verden. Det er derfor helt naturlig at USA må erstatte traktatens innebygde motsigelser og framtidige fiasko med innpøsing av dollar og en militæropprustning i stor skala. I utgangspunktet har USA forpliktet seg til å garantere fredsavtalen med ca. 23 milliarder kroner fordelt på Israel og Egypt i løpet av en treårsperiode.

En stor del av dette beløpet er øremerket for militære formål og utstrakte våpenkjøp fra begge de to avtalepartnerne side. Blant annet skal USA koste flytting av de israelske militærbasene som nå står i Sinai. Disse skal rigges opp og forsterkes i Negev-ørkenen. Bare denne operasjonen er fra amerikansk hold anslått å koste 1 milliard dollar. Sionistene opererer med en tre-milliarder-kalkyle for å gjøre Negev-basene tilstrekkelig operasjonelle.

Videre skal USA i løpet av forhandlingene ha forpliktet seg til å erstatte et eventuelt oppbør i den penge-støtte Egypt nå mottar fra Saudi-Arabia og andre arabiske land. Denne hjelpen utgjør tre milliarder dollar i året. I denne sammenhengen blir det ganske klart at de summer USA i realiteten må ut med for å holde fredsavtalen flytende fort må overskride det opprinnelige og traktatfestede beløp. Mest sannsynlig er det at såvel Israel som Egypt vil komme med nye fordringer overfor den stat som er fredsavtalens egentlige far. Det kom ikke minst klart fram da de to lands forsvarsministre besøkte Washington i uken før undertegnelsen. Her presenterte Egypt sin ønskeliste som inneholdt en anmodning om økonomisk støtte til å kjøpe seks hundrede M-60-tanks, 300 F-16-kampfly, 70 transportfly og opptil 8 destroyere eller U-båter. Denne bestillingslisten er et resultat av ett punkt i de såkalte hemmelige tillegg til Camp Davi-avtalen. Det dreier seg om å forsyne det egyptiske forsvar med så moderne våpen at det kan intervensere mot revolusjoner eller "trusselen fra den internasjonale kommunismen" i den tredje verden. Tilsvarende mengder av våpen som hva angår teknisk kvalitet skal være det mest avanserte verden kan by på, skal gå til Israel.

Like viktig, og spesielt med henblikk på Egypt, er etableringen av en ny "marshallplan" som USA og Europa skal finansiere. I følge denne planen som også opererer i Camp Davids fordekte klausuler, skal det sprøytes inn milliarder av dollar i Egypt i de kommende år. Her ønsker Egypt i første rekke økonomisk støtte for å bygge opp jordbruksproduksjonen, øke boligbyggingen og å etablere et nytt, moderne telefonsystem. Bak hele dette opplegget kan man ane konturene av et nytt Iran. Disse punktene stø spesielt sentralt under det amerikanske handelskammerets møte 27. mars der president Anwar al-Sadat selv var tilstede. Her kunne den egyptiske presidenten tilby de amerikanske industri- og finansfyrster Egypts grøderike jord og naturressurser som vann, gass og olje i rikelige mengder til de firmaer som måtte finne det regningsvarende å investere i Egypt. Det er klart at det økonomiske hjelpeprogrammet isolert sett vil bety en stor belastning for den amerikanske økonomien som nå står midt oppe i en desperat kamp for å begrense en stadig økende inflasjon som nå truer den amerikanske arbeiderklassens levestandard så hardt som aldri før. Sett på denne bagrunn innebærer fredstraktaten en stor politisk risiko for Carter-administrasjonen så sant USA ikke blir i stand til til gjengjeld å trekke ut anseelige mengder profitt fra sine investeringer i Egypt og Midt-Østen.

FREDSTRAKTATEN OG ARABISK MOTSTAND

USA vil derfor få store problemer av indrepolitisk karakter i forbindelse med realiseringen av avtalepunktene. Likevel er det situasjonen i Midt-Østen selv som medfører de avgjørende hindringene. Avtalen har møtt kraftig motstand fra de aller fleste andre arabiske land. Men denne motstanden er på ingen måte av ensartet og like prinsipiell karakter. Saudi-Arabia som ved siden av Egypt er den viktigste arabiske stat, har sagt at de ikke støtter det foreliggende fredsalternativet. Men ingen ting tyder på at dette landet har noen som helst progressive ambisjoner med sin motstand. Her er det i stor grad religiøse motiver (jmf. omsorg for Jerusalems og andre hellige stedsers skjebne), og en tradisjonell nasjonal konkurranse med Egypt om lederstillingen i den arabiske verden som ligger bak. Saudi-Arabia har ambisjoner om å holde en fot i begge leire uten egentlig å bryte sin tilknytning til USA og vestlig imperialism. Det er på denne bakgrunn vi må se deres midlertidige kjølighet overfor USA og fraternisering med Sovjet. Når alt kommer til alt, og det viste seg ikke minst på siste OPEC-møte, er det umulig for de arabiske oljesjeikene å bryte med imperialismen om de samtidig skal beholde sin posisjon som lokal herskerklasse. Følgelig har Saudi-Arabia bestemt seg for å fortsette å sende sine årlige milliardbeløp til Egypt. De har til og med besluttet å betale 525 millioner dollar for de 50 F-5-flyene Kairo kjøpte forrige år. For framtida er det også lite trolig at Saudi-Arabia og emiratene i Gulfen er særlig interessert i å ramme Sadats Egypt i sine grunnvoller gjennom økonomiske tiltak. Til det er de reaksjonære monarkiene for avhengige av å ha Sadat i bakgrunnen som en motvekt mot de "radikale" arabiske elementene. Dessuten utgjør Egypt med sine 40 millioner mennesker et så stort arbeidskraftspotensial i den arabiske verden at det bare av den grunn vil være vanskelig å isolere landet. Nærmere en million egyptere - fra arbeidere, bedriftsledere og byråkrater - er spredd over hele den arabiske verden. De utgjør en produktiv ressurs som vanskelig kan unnværes for de ulike araberlandene.

AVVISNINGSFRONTEN, PLO OG SOVJET

At svært mye av den arabiske motstanden mot fredsavtalen ikke kan sees på som et brudd med USA-imperialismen i området og slett ikke som en støtte til kampen for å frigjøre hele Palestina, forhindrer selvsagt ikke at Sovjet vil kunne utnytte situasjonen taktisk til sin fordel. For den totale neglisjering av det palestinske spørsmålet som kommer til uttrykk i manipuleringene med de såkalte selvstyreforslagene fra Gaza og Vestbredden er så åpenbar at det må skape mishag i leiren der den tradisjonelle arabiske nasjonalisme står sterkt. Det er slike forhold og motstand av slik karakter Sovjet nå spiller på når de nå forsøker å vinne innflytelse og posisjon ved å spekulere i fredstraktatens imperialistiske karakter. Dette betyr ikke at de avvisende arabiske staten umiddelbart vil komme "i lomma" på Sovjet, men at den andre imperialistiske supermakten trer inn på arenaen med tilbud om militær, økonomisk og politisk støtte når situasjonen innbyr til det. Des- to bedre kan det utnyttes gjennom at Sovjet står for en annen "helhetsløsning" for Midt-Østen. Det dreier seg om en Geneve-konferanse basert på FN-resolusjon 242 som i likhet med alle andre av imperialistisk løsnings forutsetter staten Israel og dens sionistiske grunnlags fortsatte eksistens.

For å presere fram en tostatsløsning (Mini-Palestina) er det tvingende nødvendig å holde perspektivet på Palestinaspørsmålet innen strenge nasjonale rammer. Dette blir i midlertid gjort gjennom det politiske grunnlaget som store deler av den arabiske avvisningsfronten har som utgangspunkt for sin motstand mot fredstraktaten mellom Egypt og Israel. Denne linjen baserer seg primært på arabisk nasjonalisme, selv-

sagt av ulike varianter og grader av militanse. Nasjonalismen har i svært mange tilfeller sterke religiøse overtoner.

PLO-ledelsen har i det siste og spesielt ved å gi sin uforbeholdne støtte til Khomeini-regimet i Iran, vist at den ikke på noen måte evner å sette den langvarige folkekrigens metode og arbeiderklassens ledelse i frigjøringskampen ut i den praktiske politikken. Her er det dessverre ikke bare deres holdning til Iran som vitner om det. PLO-ledelsen har sendt hundrevis av geriljasoldater til Uganda for å forsvare Idi Amins fascistregime der.

En ting er å utnytte taktisk den arabiske motstand mot fredstraktaten fra Washington. En ganske annen ting er det å betrakte denne motstanden som entydig progressiv og dermed knytte an til dens strategiske politikk for ulike varianter av muhammedansk nasjonalisme slik PLO-ledelsen nå har gjort. Det hjelper derfor ikke mye sett ut fra PLO-ledelsens synspunkt, at den siste palestinske nasjonal-kongressen vedtok formuleringer som isolert sett virker progressive i den grad de uttrykker målsetningen om frigjøring av hele Palestina i motsetning til de tidligere formuleringene som åpnet for tostatsløsning. En PLO-ledelse som kritikkfritt omfavner og forlitter seg på den arabiske reaksjon kan aldri bli i stand til å bryte med imperialismen og realisere frigjøringen av Palestina. Selvsagt er Palestineres frigjøringskamp også en nasjonal demokratisk revolusjon. Derfor må den nødvendigvis basere seg på elementer av nasjonal politikk og paroler. Men dette må være nasjonale og demokratiske krav som ikke har noe med den arabiske reaksjonsnasjonalisme å gjøre. Kanskje mer enn noen annen nasjonal demokratisk revolusjon i den tredje verden må den palestinske sette revolusjonær sosialistisk politikk inn i den politiske propagandaen som folkekrigen skal bygges opp om. Spesielt er et slikt perspektiv helt sentralt for oppgaven med å bygge ut allianser med den klasse som fra sionistenes "egen leir" kan knuse den israelske staten innenfra; den israelske arbeiderklassen. Uten tvil er denne arbeiderklassen i dag nærmest totalt underlagt sionismens kontroll og opptreer følgelig som en trofast forsvarer av staten Israels grenser. Men det er likevel ingen grunn til å identifisere dette aktuelle bevissthetsnivået med det objektive revolusjonære potensial som eksisterer hos Israels arbeidere i den grad det her dreier seg om et utviklet og utbyttet industriproletariat. Helt sentralt her må være utviklingen av en reell klassesolidaritet mellom lavtlønte palestinske arbeidere bli som i dag utgjør en så viktig arbeidskraftressurs for sioniststaten. Mulighetene for en slik allianse kan i dag synes håpløse, men likevel en oppgave som må tas opp for å løses innenfor en langvarig folkekrig for å frigjøre Palestina og å etablere en demokratisk og sosialistisk stat der jøder og palestinerer lever side om side.

SIONISTSTØTTE SATT PÅ PRØVE: NORSK OLJE TIL ISRAEL?

USA har nylig bedt Norge om å yde sitt bidrag for å sikre fredsavtalen gjennom å gi Israel faste leveranser av Nordsjøolje. Iran har for lengst stoppet oljesalg til Israel. Videre er det ifølge et punkt i fredsavtalene bare 7 mnd. til sionistene må levere oljefeltene i Sinai tilbake til Egypt. USA har garantert Israel oljeleveranser i de første 15 år, men er p.g.a. vansker med sin egen forsyningssituasjon interessert i at andre land forplikter seg til å levere Israel den olje landet trenger. Intet var da mer naturlig enn å henvende seg til de trofaste venner Israel har i det norske borgerskapet. Med nobelprisen i friskt minne viste jo USA at de her stod overfor myndigheter som vil

Verden rundt

● KINA har nå for første gang siden de satte inn med sitt moderniseringsprogram basert på intimt samarbeid med vestlig imperialism, inngått det man i finanskreter kaller et "syndicated loan". Det innebærer at man låner direkte fra et eller annet finanskonsortium uten å gå direkte til en bestemt nasjonaløkonomi eller en statlig låneinstitusjon. Hittil har kineserne gjort det siste. Nå har de imidlertid gått ut over denne rammen og inngått avtale om et lån på 500 millioner dollar fra den arabiske finanssammenslutningen "Unionen av arabiske og franske banker" som har hovedkvarter i Paris. Ingen detaljer har foreløpig lekket ut om dette lånets karakter. Likevel markerer det at kineserne nå tar direkte kontakt med internasjonale private finans- og industriselskaper for å gjennomføre moderniseringen av Kina. I dette tilfellet var det et arabisk selskap som ble valgt, kanskje ingen tilfældighet all den stund det nå forlyder at Kina ventelig vil støtte fredsavtalen Egypt - Israel!

Samtidig har det amerikanske oljeselskapet Atlantic Richfield, ARCO, undertegnet en avtale med kineserne om å utføre undersøkelser med sikte på olje- og gassforekomster på den kinesiske kontinentalsokkelen. ARCO er det andre vestlige oljeselskapet som oppnår en slik avtale. Det første var British Petroleum som signerte en liknende avtale i forrige måned.

● IRAK opplever høykonjunktur etter sjahens fall og har nå inntatt Irans andreplass på listen over OPECs oljeeksportører. Landet har økt sin produksjon fra 2,9 til 3,5 millioner fat olje per dag. Men Irak trenger også sine nye oljeinntekter. Blant annet for å betale ned på gjelden til Sovjet som har levert våpen og utstyr nok til å stable seks nye irakske armeer på beina.

Samtidig markerer likevel Irak nå en sterkere uavhengighet fra sovjetisk støtte og innfåttelse. I det siste har det Baath-partiet slått inn på en mer markert nasjonalistisk kurs som betyr økende samarbeid med andre arabiske land. Alliansen med Syria er et resultat av dette men kanskje ennå mer nye forbindelser med Saudi-Arabia og støtte til dette landet i Jemen-konflikten. Landet har videre innådet forhandlinger om langsiktige kontrakter på oljeleveranser til EF-land som Frankrike. Dette skjer samtidig med at Irak i forhold til tidligere viser mer moderasjon overfor vestlig kapitalisme. Ifjor ble som kjent 23 medlemmer av landets Moskva-tro kommunistparti hengt. Det irakske borgerskapet følger seg etterhvert sterkt nok til å stå på egne bein.

● SYRIA utarbeider nå planer for å øke sin olje- og gassproduksjon kraftig. Det ventes at landet med det første vil undertegne servicekontrakter med vestlige selskaper som Mobil, Marathon og det canadiske Challenger. Sistnevnte selskap har lovet å innvestere minst 14 millioner dollar på prøveboringer i Syria. Hvis olje blir funnet er det meningen at en produksjonsavtale skal signeres der det forutsettes at 85% av utbyttet skal gå til Syria.

Samtidig har Syria intensivert sine kontakter med Sovjet uten at dette foreløpig har gitt særlig håndfaste resultater.

● LIBYA satser ikke bare stort på å holde liv i Amins fascistregime i Uganda. Gadaffi's oljerike stat er for tiden også travelt opptatt med å plassere store investeringer i land på NATO's sørflekk. Det gjelder Hellas, Tyrkia, Spania og Italia. Det vites ikke eksakt hvilke beløp dreier seg om, men i løpet av de to siste år har Libya blant annet kjøpt ti prosent av Italias Fiat-selskap for 415 millioner dollar. Et trehundremillioner dollar-lån er gitt til Tyrkia og hundrevis av millioner dollar skal være på vei inn i Spania, Hellas, Tunis og Marokko. Spesielt legger Libya stor vekt på Italia i sine framstøt. Hensikten med det er å oppnå en fast forbindelse med et EF-land med henblikk på den dag da Libysk industri skal eksportere stål og råstoffer til Europa. Vestlige kapitalsterke kretser håper nå at Libya før framtida vil prioritere denne investeringsmåten for sin kapital framfor å finansiere ymse terroristorganisasjoner verden rundt.

● VEST-TYSKLAND: Det meldes at Sovjets nyutnevnte ambassadør i Bonn, Wladimir Semenov, har kommet med et utspill overfor vesttyske myndigheter som tyder på at Sovjet ønsker å øke sin handel og sitt industrielle samarbeid med Forbundsrepublikken. Men Semenov skal samtidig ha stilt visse betingelser. Blant annet var en vesentlig forutsetning for bedre forbindelser at vesttyskerne dempet sin handel og sine forbindelser med Kina. For stor iver overfor Kina ville bety færre kontrakter for vesttyske selskaper på det sovjetiske markedet der Vest-Tyskland i 1978 solgte for tilsammen 3,2 milliarder dollar (ca. 16 milliarder kroner). Det er nå klart at Sovjet ønsker omfattende samarbeid, spesielt med vesttyske industribedrifter i mellomstørrelsen, for å utvikle infrastrukturen og jordbruket i Sibir som strid med kraftige stagnasjonsproblemer. Desperasjonen hos sosialimperialistene griper om seg

● ISRAELSK rustningsindustri har gode vekstvilkår i ly av den nye freden i området. Som kjent skal USA levere nye moderne våpen til sionistene, skjønt disse på dette området nå er såpass selvforsynt at de for alvor tar sikte på å bli en stor våpenleverandør til all verdens fascistregimer. Viktige mottakere av israelske våpen i dag er Sør-Afrika, Nicaragua, Chile og Argentina. Forsvarsminister Weizman har nylig uttalt at israelske våpenprodusenter snart kan ta opp konkurransen med USA's våpenindustri på det internasjonale marked. I 1978 eksporterte Israel våpen for 450 millioner dollar. Dette utgjorde 20% av landets samlede industrieksport. Det er ventet at omsetningen for 1979 vil øke med 30%, dvs. til 600 millioner dollar. Israelske våpen blir etterspurt fordi de holder høy kvalitet og er billige. Som kjent har sionistene hatt nok av muligheter til å utvikle kvalitetsvåpen gjennom effektiv testing i krigspraksis. Den billige produksjonen blir besørget av underbetalt palestinsk arbeidskraft.

● INDIA og Sovjet har inngått avtale om å fordoble sin handel tilsvarende et beløp på nærmere 20 milliarder kroner årlig innen 1985. Dette vil gjøre India til Sovjets største handelspartner. Statsminister Kosygin besøkte nylig India og brukte anledningen til å fyre løs på Kina i forbindelse med invasjonen i Vietnam. Her spilte russerne på tradisjonell indisk Kina-frykt fra gamle konflikter og scoret åpenbart poenger. India har tatt avstand fra den kinesiske invasjonen og Sovjet ser ut til å ha styrket sin stilling hos de indiske myndigheter.

Forts. siste side

Arbeiderklassen og kapitalismens krise (3)

Det finnes ingen alternativ til statens krisepolitikk innafor kapitalismens rammer. Styrking av økonomien betyr alltid styrking av det nasjonale borgerskap.

Flere og flere mister sine illusjoner om at det er mulig å styre kapitalen.

Dette sier Harald Baun som arbeider i magnesiumavdelingen på Hydros anlegg i Porsgrunn. Bedriften sys-selsetter over 3000 arbeidere og er en av de teknologiske ledende i verden. I Porsgrunn finnes det også flere andre større industribedrifter, som Elkem og Trøstvikgruppa.

Situasjonen på bedrifta kjennetegnes ved en avventende holdning til lønnsstoppen, sier Baun innledningsvis. Truselen om nedlegging av arbeidsplasser som nå henger over store deler av arbeiderklassen, merker vi lite til hos oss, for Hydro har en solid plass på det internasjonale marked. På det politiske området har DNA's åpenbare fallitt og mangelen på troverdige alternativer ført til at store deler av arbeiderne er passivisert.

- "For å forbedre vår konkurransevne internasjonalt og legge grunnlag for fortsatt vekst, må vi redusere kostnadene (dvs. lønningene) mer enn våre konkurrenter." Dette utsagnet er blitt en grunnleggende økonomisk sannhet som daglig serveres i massemedia. Har du inntrykk av at arbeiderne godtar at det er slik?

- Ja, de fleste gjør det. De aksepterer at økonomien har sine lover som vi må rette oss etter. Og for så vidt er jo dette riktig. Har en valgt å godta kapitalismen og vil bygge sin framtid på denne, må en se spørsmålet fra den nasjonale kapitalens synsvinkel. Og ut fra dette perspektiv er jo den nevnte sammenheng utvilsomt reell nok.

Bare de mer tilbakeleggende, som vanligvis er SV'ere eller AKP'ere, innbiller seg at det finnes et annet alternativ innafor kapitalismens rammer. Vanlige "venstre"krav om sterkere proteksjonisme er det ikke så lett å vinne gehør for på en eksport-

bedrift som Hydro, men ellers er "kjøp norsk"-paroler god tone. Det samme gjelder for krav om å få bort

utenlandske bedrifter og arbeidere som konkurrerer oss ut og tar "våre" arbeidsplasser. Her kan nevnes at det til tider sies rett ut fra "venstresida" at en ville isolere seg om en gikk inn for å slippe til fremmedarbeidere på like fot. Det regnes altså som upopulært å forsvare fremmedarbeidere som klassebrødre. At slike krav og holdninger faktisk fungerer rasistisk, er klart.

I tillegg til de nevnte tiltak, har som kjent AKP sin teori om at den norske kapitalen skal reddes ved å øke folks kjøpekraft. Men det faktum at norsk næringsliv ikke er innretta på det norske marked, viser hvor sprøtt resonnementet er.

Ellers må en merke seg at samtlige "alternative" løsninger på krisa har det samme utgangspunkt; nemlig at vår nasjonale industri har "vansker" som vil si at den har for lav profitt, og at det er dette vi i fellesskap må bote på.

- Arbeiderpartiet har gått sterkt tilbake og Høyre tilsvarende fram, hvordan merkes dette hos dere?

- Hydro har alltid vært en AP-bastion. Og så lenge regjeringspartiet utsatte krisa ved å bevilge store summer for å opprettholde trua bedrifter, var det vanlig å høre brautende snakk om at kapitalismen kunne styres til arbeidernes fordel og at kriser hørte fortida og utlandet til. Men etter

hvert som økonomiens ubønnhørlige lover krever sitt og AP snur helt om og gjennomfører en gammel konservativ hestekur, med drastiske bedriftssaneringer og nedpressing av lønna, går sosialdemokratene mer

stille i dørene. Kapitalen forvalter nå AP - ikke omvendt, og alt går sin skjeve gang. Dette fører til at flere og flere mister sine illusjoner om at det er mulig å styre kapitalen.

Direkte overgang til Høyre tror jeg er uvanlig her, denne tendensen er vel mer et mellomlagsfenomen. Det som kjennetegner situasjonen hos oss er heller forundring over at Høyre går så sterkt fram, økende passivisering og at sosialdemokratene ligger lavt i vannet.

Blant høyere AP-kadre tror jeg det er ønsket om at Høyre skal komme i regjeringssposisjon, slik at partiet får bevis i praksis at dets politikk blir minst like ille sett fra arbeidernes synspunkt, og dermed gi grunnlag for ny AP-framgang.

I en relativt trygg hjørnesteinsbedrift som Hydro har det vært lite stemning for eksperimenter og "venstresida" har tradisjonelt stått svakt. Heller ikke nå blir SV/AKP oppfattet som noe alternativ, som rimelig er, og frustrasjonen over AP fører til passivisering framfor overgang til disse.

- Hvordan er det med den faglige aktiviteten på Hydro?

- På min avdeling er det jevnt høy aktivitet. Det er særlig i forbindelse med innføring av nye og mindre arbeidskrevende elektrolysebad det arbeides mye. Kravet er her at omleggingen ikke skal føre til oppsigelser. Hittil har problemet med slike forandringer blitt løst ved overflytting til andre avdelinger, noe som er mulig p.g.a. Hydros størrelse. Dessuten arbeides det med å få bedre skiftplaner med en ekstra friuke for skiftfolk. Liknende krav er også vanlige på andre avdelinger.

I Herøya Arbeiderforening sentralt er derimot aktiviteten laber. Det siste året har det vært avholdt ett møte, og på årsmøtet var det 150 frammøtte av over 3000 medlemmer.

- Hva ser du som dine viktigste oppgaver fagligpolitisk og ellers på arbeidsplassen?

- Å delta i det vanlige faglige arbeidet og påvise farer ved utspill fra ledelsen i Arbeiderforeningen. Dessuten må en i alle sammenhenger påvise at kapitalismen ikke kan løse problemene; det være seg rasjonalisering med omplassering til dårligere jobber eller arbeidsløshet, eller den rovdrift som kapitalismen driver - da først og fremst på arbeiderklassen. Det siste ser vi hos oss på "magnesiumen", der varme og gass skaper et helvete, og der den minste feil eller forglemmelse kan være livsfarlig. Etter arbeid er de fleste nokså "oppbrukt", og fritida blir knapt annet enn tid til å hvile ut.

BLAD I POSTABONNEMENT

- Hvordan er holdningen til lønnsstoppen?

- I første omgang er den blitt godtatt, om enn motvillig. Dette grunner seg bl.a. i den utbredte misforståelse at prisstoppen er total. Den er som kjent bare en avansestopp og som følge av økte importpriser, landbruksoppkjørets prisøkninger og flere hundre betydelige dispensasjoner fra prisstoppløver, øker prisene

Harald Baun

jevnt og trutt. Ved uforandrade lønninger vil kjøpekrafta etter hvert reduseres, og desto mer jo lenger lønnsstoppen varer. Etter som stadig flere oppdager at de har fått merkbart dårligere råd, vil nok bildet forandre seg. Allerede i dag merker vi gryende misnøye, dette ved siden av en avventende holdning. Det er knyttet mye spenning til hva som vil skje etter 1980.

- På hvilke måter kan en drive kamp mot lønnsstoppen i dag?

- Arbeidet må i første rekke dreie seg om agitasjon mot lønnsstoppen. Det må gjøres klart at den ikke innebærer status quo, men gradvis forverring rent materielt, og en må påvise at lønnsstoppen ikke sikrer arbeidsplasser, men tvert om går parallelt med den sterkeste bedriftssanering som har skjedd på lenge.

Like viktig som dette er det at en setter opp arbeidet mot lønnsstoppen som en del av kampen mot kapitalismen som system. Den internasjonale arbeiderklasse har diametralt motsatte interesser av de ulike nasjonale borgerskap. Det er derfor alltid riktig å kutte så mye som mulig inn på profitten. Dette gjelder uansett økonomisk situasjon. Det er alltid riktig å svekke borgerskapet som klasse. Hvis en derimot godtar lønnsstoppen, vil en styrke borgerskapet økonomisk og politisk. Politisk ved at argumentasjonen om nødvendigheten av lønnsnedslag og arbeidsløshet blir godtatt, og økonomisk ved at profitten øker på arbeiderklassens bekostning.

- Ditt syn på Faglig Aksjon mot Lønnsstopp?

- Et viktig tiltak. Sjøl om det i dag

ikke er stemning for direkte aksjoner mot lønnsstoppen, må det arbeides målbevisst med agitasjon mot den. En må anviske riktige kampformer, og ikke minst forberede seg på å møte 1980. Her har FAL mulig-

het til å spille en viktig rolle. Det er også positivt at plattformen knytter kampen mot lønnsstoppen til kampen for sosialismen. Ser en spørsmålet fra arbeiderklassens synspunkt, blir dette av avgjørende betydning, og dette har ingen ting med sektarisme å gjøre. De lokale aksjoner som i praksis kan sette lønnsstoppen til side vil naturligvis ha oppslutning også fra dem som ikke ser sosialismen som en mulighet. Og hva har en oppnådd ved en brei aksjon for avgrensede mål? Så snart saken ikke er så aktuell lenger, vil aksjonen gå i oppløsning. Men det grunnleggende problem; at det alltid vil bli gjort forsøk på å presse ned lønna, vil jo være der uansett lønnsstopp eller ikke. Om lønnsstoppen oppheves i 1980, dreier det seg om en forandring i taktikk, borgerskapets mål vil alltid være det samme. Derfor er ikke løsningen av problemet opphevelse av lønnsstoppen, men opphevelse av kapitalismen.

ARBEIDERKAMPENE I FRANKRIKE: REVISJONISTENE HAR KONTROLLEN

"Marsjen mot Paris", som ble arrangert den 23. mars, fikk oppslutning fra mellom 70 000 og 100 000 deltakere, de fleste av dem arbeidere fra stålindustridistriktene som nå trues av en så massiv nedleggelse av arbeidsplasser at hele samfunn kan forsvinne. Regjeringens planer går ut på å rasjonalisere bort 21000 arbeidsplasser i stålindustrien innen utgangen av 1980. Demonstrasjonen i Paris ble understøttet av streikeaksjoner i store deler av landet, og i de forskjelligste bransjer. Men bare i Lorraine og i nord, der de industriene som nå står for hugg, ligger, var oppslutningen om sympatistrikeen massiv.

I og for seg kan selvsagt massemonstring av arbeidere i Paris være en styrkedemonstrasjon som kan bidra til å gjøre arbeidernes motstandskamp mot borgerskapets hemningsløse rasjonaliseringsplaner innen stålindustrien, til hele den franske arbeiderklassens revolusjonære sak.

Når imidlertid den store marsjen i Paris begrenset seg til defensive krav om opprettholdelsen av arbeidsplassene og lokalsamfunnene, og i tillegg var skjemet av nasjonal-sjåvinistiske paroler, som f.eks.

"Nei til et tysk Europa", og anklager mot eierne for å være nasjonale, viser det at stålarbeidernes kamp i dag domineres av nasjonale og reformistiske ledere.

Arrangør av marsjen mot Paris var den største faglige landsorganisasjon i Frankrike, CGT. Denne er organisatorisk og politisk nært knyttet til det franske revisjonistpartiet, og fordi dette partiet ennå ikke er i regjeringssposisjon, er CGT-ledelsen handlingsdyktig nok til å stille seg i spissen for de mest framskredne arbeideraksjoner; de greier om nødvendig å gå lengre til venstre enn arbeiderne selv, for dermed lettere å kunne frarive arbeidernes aksjonskomiteer ledelsen, og deretter kanalisere kampen inn i sin egen borgerlig-reformistiske strategi. Marsjen mot Paris ble et ledd i revisjonistpartiets bestrebelser på å beholde det grepet det har på det industrielle kjerneproletariatet. Resultatet blir at arbeiderne får falske forhåpninger til en eventuell regjeringskoalisjon av "kommunister" og "sosialister". Den markerte framgangen for begge disse partiene ved kantonvalget nær disse håpene, selv om rivaliseringen om arbeidervalget også gjør seg sterkt gjeldende mellom partiene. "Kommunistpartiet" har helt siden aksjonene tok til i mid-

ten av februar fiksert seg på forbindelsen krisa har med EF-medlemskapet, og konsekvent angrepet sosialistpartiet (som er for EF) som medansvarlig for det som nå skjer.

Enten revisjonistene forklarer kri-

DISTRIKTPOLITIKK: EN LUKSUS RESERVERT ØKONOMISKE OPPGANGSTIDER

Tidligere kommunal- og arbeidsminister Leif Aune, som nå er direktør i Distriktenes utbyggingsfond, slo i et foredrag i Polyteknisk forening for kort tid tilbake fast at "dagens konjunktur- og strukturpolitikk har stikk motsatt siktemål av den distriktspolitikken som hittil har vært fulgt." Mens distriktspolitikken grunnlag er "minst mulig geografisk mobilitet av arbeidskraften og godtakelse av bedriftsunderskudd, tar dagens politikk sikte på stor mobilitet og godtakelse av at bedrifter som ikke er "liv laga" går over ende", sa den nyutnevnte direktøren.

At det forholder seg slik er selvfølgelig ingen nyhet, ikke engang for herr Aune. En slik distriktpolitikk er under den kapitalistiske økonomiens lover noe en bare kan se seg råd til i oppgangstider, og den eneste grunnen til at regjeringspartiet har ofret midler på distriktspolitikken, er at den samler stemmer for regjeringspartiet i distriktene. I økonomiske krisetider har en derimot ikke råd til å koste på seg noen

sa ut fra EF eller legger skylda på "nasjonale" franske kapitalister, som har ført profitten ut av landet og latt produksjonsutstyret "hjemme" forfalle, under disse forsøkene opp i snever nasjonal tenkning.

distriktspolitikken, og det er derfor, fremdeles i følge Aune, "et spørsmål om den lenger er hensiktsmessig når det økonomiske grunnlaget for en videre distriktpolitikk er helt annerledes enn for bare få år siden."

Selvfølgelig er ikke dette engang noe spørsmål. Utviklingen har jo selv vist at den tidligere distriktspolitikken er uhenksiktsmessig. Arbeidsplassene i distriktene vil derfor fortsatt raseres, og arbeidsløsheten vil i enkelte distrikter bli en ganske annen enn hva den er på landsbasis. Alt nå er arbeidsløsheten svært høy i enkelte fylker, i Finnmark var f.eks. den registrerte arbeidsløsheten i hele 5 prosent. Om slike regionale forskjeller skal oppheves, kreves det at selve organiseringen av økonomien følger andre lover enn kapitalismens. Dette er regjeringa selv klar over, men dessverre har den ikke "rygggrad nok til å si det", for igjen å sitere det tidligere regjeringsmedlem Leif Aune, som altså i følge egne ord er helt uten rygggrad.

MIDT-ØSTEN

gjøre alt de kan for å kaste glans over imperialistfreden i Midt-Østen.

Men inntil videre har nordmennene svart nei på henvendelsen fra USA. Begrunnelsen har vært at Norge ennå ikke har tilstrekkelig overskudd på olje til at de kan selge store kvanta. Dette kan i og for seg være riktig i øyeblikket, men slett ikke for all framtid. Forespørselen kommer sikkert igjen. De egentlige vanskeligheter ligger på et annet og politisk plan. Norge har store handels- og innvesteringsinteresser i Araberlandene. Disse vil komme i en vanskelig stilling om Norge nå skulle gi fredstraktaten sin velsignelse ved olje. En handelsartikkel som i dag spiller langt større rolle for imperialistene enn all verdens fredspriser.

Derfor er det sannsynlig at norske myndigheter vil forsøke en vri. Det kan enten skje gjennom IEA eller direkte via USA. Det er også grunn til å minne om at Norge er inne i Midt-Østens oljebylde via avtalen med det vest-tyske industrikonsernet VEB A. VEB A's datterselskap Deminex er nå sterkt involvert i oljeleting i Egypt. Her finnes nok av kanaler og avtaleklausuler for at oljen skal finne sitt riktige leie fram til Israel. (Se forøvrig drA nr. 3 1979.)